

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

Fintech ένα χρήσιμο εργαλείο στον τραπεζικό τομέα

Διπλωματική εργασία

Στεφανάκης Γιώργος

Αθήνα, 2019

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Αναγνωστόπουλος Δημοσθένης
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής, Χαροκοπείου
Πανεπιστημίου Αθηνών

Νικολαΐδη Μαρία
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής, Χαροκοπείου
Πανεπιστημίου Αθηνών

Αγγελική Καραγιαννάκη
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ

Ο Στεφανάκης Γεώργιος

δηλώνω υπεύθυνα ότι:

1. Είμαι ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της πρωτότυπης αυτής εργασίας και από όσο γνωρίζω η εργασία μου δε συκοφαντεί πρόσωπα, ούτε προσβάλλει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων.
2. Αποδέχομαι ότι η ΒΚΠ μπορεί, χωρίς να αλλάξει το περιεχόμενο της εργασίας μου, να τη διαθέσει σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη ψηφιακή Βιβλιοθήκη της, να την αντιγράψει σε οποιοδήποτε μέσο ή/και σε οποιοδήποτε μορφότυπο καθώς και να κρατά περισσότερα από ένα αντίγραφα για λόγους συντήρησης και ασφάλειας.

Θα ήθελα να αφιερώσω και να ευχαριστήσω την οικογένεια μου και συγκεκριμένα την γυναίκα μου και τον γιο μου που με στήριξαν και με βοήθησαν να πραγματοποιήσω με επιτυχία και αυτό τον σημαντικό κύκλο σπουδών. Επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ στην ομάδα μου που πορευτήκαμε μαζί από το πρώτο εξάμηνο και η συνεργασία μας ήταν άψογη. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές που μας έκαναν μάθημα αλλά ιδιαιτέρως στον κύριο Αναγνωστόπουλο που ήταν αρωγός στην προσπάθεια μου αυτή που ολοκληρώνεται με επιτυχία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Αναγνωστόπουλο , που μου έδειξε εμπιστοσύνη να ασχοληθώ με ένα τόσο ενδιαφέρον θέμα, και κυρίως για την υποστήριξη του σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της παρούσας εργασίας.

Θα έχει ενδιαφέρον να δούμε την εξέλιξη της αγοράς με τη χρήση της τεχνολογίας Fin-Tech, μέσα στα επόμενα χρόνια, το θεσμικό πλαίσιο καθώς και την αντίδραση και εξέλιξη των ελληνικών εταιρειών, τόσο στο εγχώριο όσο και στο διεθνές περιβάλλον.

Γιώργος Στεφανάκης, 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ευχαριστίες.....	5
Περίληψη	7
Abstract.....	8
Κατάλογος Εικόνων.....	9
Κεφ.1 : FinTech Ecosystem	10
1.1 FinTech : Ορισμός και Εφαρμογές.....	10
1.2 Η ελληνική πραγματικότητα.....	13
1.3 Η παγκόσμια αγορά.....	17
1.4 Χρήμα και Τεχνολογία.....	23
Κεφ.2 : Το FinTech και ο τραπεζικός κλάδος.....	26
2.1 Το FinTech και οι τράπεζες.....	27
2.2 Το FinTech ως ανταγωνιστής του τραπεζικού κλάδου.....	29
2.3 Το Fintech για μικρές επιχειρήσεις.....	29
2.4 Το μέλλον του FinTech και οι τράπεζες.....	30
Κεφάλαιο 3 : FinTech και καινοτομία.....	36
3.1. Η καινοτομία της υπηρεσίας.....	36
3.2. Η καινοτομία μέσω της επιτάχυνσης.....	39
3.3. Η καινοτομία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα εν γένει.....	42
Κεφάλαιο 4 : Συμπεράσματα.....	47
Βιβλιογραφία	53

Περίληψη

Τα επιχειρηματικά μοντέλα των χρηματοπιστωτικών οργανισμών αναδιαμορφώνονται και μετασχηματίζουν ανάλογα τις λειτουργίες τους με στόχο να ενσωματώσουν τις καινοτομίες της ψηφιακής επανάστασης που είναι προ των πυλών.

Η πρόκληση από την πλευρά των εποπτικών αρχών είναι να διασφαλίσουν την μείωση των λειτουργικών κινδύνων που συνδέονται με την εκτεταμένη χρήση των νέων τεχνολογιών έτσι ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία συστημικών κινδύνων που θα μπορούσαν να απειλήσουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, είτε σε τοπικό είτε ακόμη και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο όρος fintech τα τελευταία χρόνια γνωρίζει τέτοια επεκτατική πορεία, ώστε να περιλαμβάνει οποιαδήποτε τεχνολογική καινοτομία στον χρηματοπιστωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομιών που αφορούν στις χρηματοοικονομικές γνώσεις και την εκπαίδευση, τη λιανική τραπεζική, τις επενδύσεις, ακόμα και την ανάπτυξη των κρυπτονομισμάτων όπως είναι το bitcoin, το ψηφιακό νόμισμα που κάνει την εμφάνιση του το 2008 υποσχόμενο χαμηλότερα τέλη συναλλαγής από τους παραδοσιακούς μηχανισμούς πληρωμής.

Αξίζει να σημειωθεί στο σημείο αυτό, ότι η αξιοποίηση του fintech εξαπλώνεται σταδιακά πέρα από τα στενά όρια των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι εταιρείες επικοινωνιών, οι προμηθευτές ενέργειας και οι λιανοπωλητές, δηλαδή όλες εκείνες οι εταιρείες οι οποίες ενδιαφέρονται να αξιοποιήσουν την ανοικτή τραπεζική συναλλαγή ως μέσο επέκτασης της εμβέλειας τους και της προστιθέμενής τους αξίας.

Λέξεις κλειδιά : ψηφιακή επανάσταση, FinTech, χρηματοπιστωτικός τομέας, ανοικτή τραπεζική συναλλαγή, τεχνολογική καινοτομία

Abstract

Business models of financial institutions are reshaped and transformed according to their functions in order to incorporate the innovations of the digital revolution that are just around the corner.

The challenge on the part of supervisors is to ensure that the operational risks associated with the widespread use of new technologies are reduced so as to avoid the creation of systemic risks that could threaten the financial stability, whether at local or even global level.

The term FinTech in recent years has been aware of such an expansive path to include any technological innovation in the financial sector, including innovations related to financial literacy and education, Retail banking, investment, and even the development of cryptocurrencies such as bitcoin, the digital currency that makes the appearance of the 2008 promising lower transaction fees than traditional payment mechanisms.

It is worth noting at this point that the utilization of FinTech is gradually spreading beyond the narrow boundaries of financial services. Typical examples are the communications companies, energy suppliers and retailers, i.e. all those companies that are interested in exploiting the open bank transaction as a means of expanding their range and of their added value.

Keywords : digital revolution, FinTech, financial sector, open banking transaction, technological innovation

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Το fintech το 2017, η παγκόσμια πραγματικότητα

Εικόνα 2. Οι τεχνολογίες που λειτουργούν ως συνέργειες του FinTech

Εικόνα 3. Η προσαρμογή των ψηφιακών καταναλωτών, παγκοσμίως

Εικόνα 4. Η ψηφιακή πραγματικότητα του FinTech, ανά χώρα, το 2017

Εικόνα 5. Το παγκόσμιο οικοσύστημα της FinTech πραγματικότητας

Εικόνα 6. Η κατανομή των ψηφιακών υπηρεσιών, παγκοσμίως

Εικόνα 7. Το κοινό πεδίο μεταξύ του συνόλου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και της φιλοσοφίας του FinTech

Εικόνα 8. Το σύνολο του συστήματος της αγοράς του χρήματος

Εικόνα 9. Σενάρια ανάπτυξης

Εικόνα 10. Οι μπλε μπάρες δείχνουν το ύψος των επενδύσεων σε fintech επιχειρήσεις από το δεύτερο τρίμηνο του 2012 μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2015 ενώ η πορτοκαλί γραμμή δείχνει τις συμφωνίες που κλείστηκαν με fintech στο ίδιο χρονικό διάστημα

Εικόνα 11. Οι επιμέρους δράσεις και δραστηριότητες του FinTech

Εικόνα 12. Το αποτύπωμα του FinTech (2015)

Εικόνα 13. Το νέο και υπό διαμόρφωση οικονομικό μοντέλο

Εικόνα 14. Το ερώτημα

Εικόνα 15. Ο κύκλος των αναδυόμενων τεχνολογιών

Κεφάλαιο 1

1.1. FinTech : Ορισμός και Εφαρμογές

Έχουν δοθεί πάνω από είκοσι διαφορετικοί ορισμοί (Schueffel, 2017) για το FinTech, με τον καθέναν να παρουσιάζει και μια διαφορετική ερμηνεία.

Ο πρώτος ορισμός, και η πρώτη καταγραφή της λέξης 'fintech' χρονολογείται περίπου το 1972, και προκύπτει από τον τραπεζικό τομέα, όταν ο αντιπρόεδρος της Τράπεζας Manufacturers Hanover Trust, A. Ettinger, θέλησε να περιγράψει το πώς η χρήση των υπολογιστικών συστημάτων μπορεί να βελτιώσει την καθημερινή λειτουργία της τράπεζας.

Η λέξη 'fintech' προέρχεται από τις δύο λέξεις 'financial' και 'technology' και συνοψίζει τους δύο πυλώνες της έννοιας, δηλαδή τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και την τεχνολογία.

Εάν η χρηματοοικονομική τεχνολογία οριστεί ως η εφαρμογή στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες των τεχνολογικών καινοτομιών που εντάσσονται στην ευρύτερη θεματική ενότητα της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών, η εξέλιξή της στο χρόνο είναι αλληλένδετη με την ιστορική εξέλιξη των χρηματοπιστωτικών συστημάτων, και γενικότερα του χρήματος και της πίστης.

Άλλωστε, οι τράπεζες και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, που βρίσκονταν ιστορικά στον πυρήνα της οργάνωσης και της διεξαγωγής των συναλλαγών, συνδέονταν πάντα με εξελίξεις στα υπόλοιπα πεδία, όπως είναι η πραγματική οικονομία και η τεχνολογία (Ferguson, 2008).

FINTECH in 2017

As Fintech continues to gain a foothold with consumers and becomes increasingly popular, businesses across all industries are taking notice. Financial executives increasingly view Fintech firms as good partners and targets for acquisition, while also acknowledging that they are setting the benchmark standards for the financial industry moving forward.

TREND ATTRIBUTE KEY:

Very Low Low Medium High Very High

MATURITY

AMPLITUDE

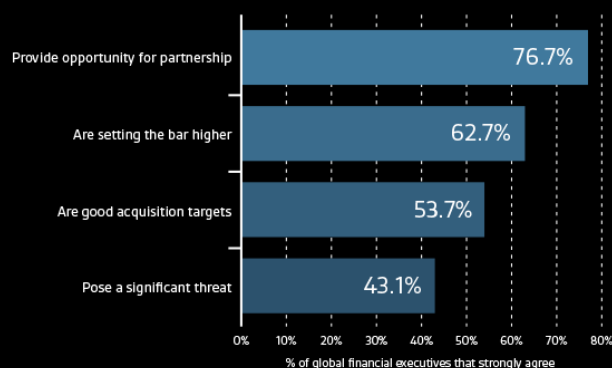
VELOCITY

IMPACT

GLOBAL FINANCIAL EXECUTIVES ATTITUDES TOWARDS FINTECH

Εικόνα 1. Το FinTech το 2017, η παγκόσμια πραγματικότητα

Οι υπηρεσίες της FinTech μπορούν να διαφοροποιηθούν σε πολλούς τομείς: σε τραπεζικούς και ασφαλιστικούς (InsurTech), σε επιχειρηματικές διαδικασίες (πληρωμές, επενδύσεις, χρηματοδότηση), σε στοχευμένες ομάδες πελατών (λιανικές, ιδιωτικές, εταιρικές), B2B, B2C ή C2C.

Οι τράπεζες αναγκάζονται να ανταγωνιστούν τις νεοσύστατες εταιρείες και τις εταιρείες FinTech προκειμένου να βελτιώσουν τις προσφορές τους και να ενημερώσουν τα συστήματά τους. Η ανάπτυξη των υπηρεσιών της FinTech ωθεί τις τράπεζες να γίνουν πιο αποτελεσματικές, πιο προσωπικές, φθηνότερες και πιο εύχρηστες. Η απάντηση των τραπεζών είναι να επικεντρωθούν σε συγκεκριμένους τομείς που χρειάζονται άμεση βελτίωση, προσπαθώντας παράλληλα να δημιουργήσουν έδαφος για συνεργασία με τις εταιρείες Fintech και τις νεοσύστατες εταιρείες.

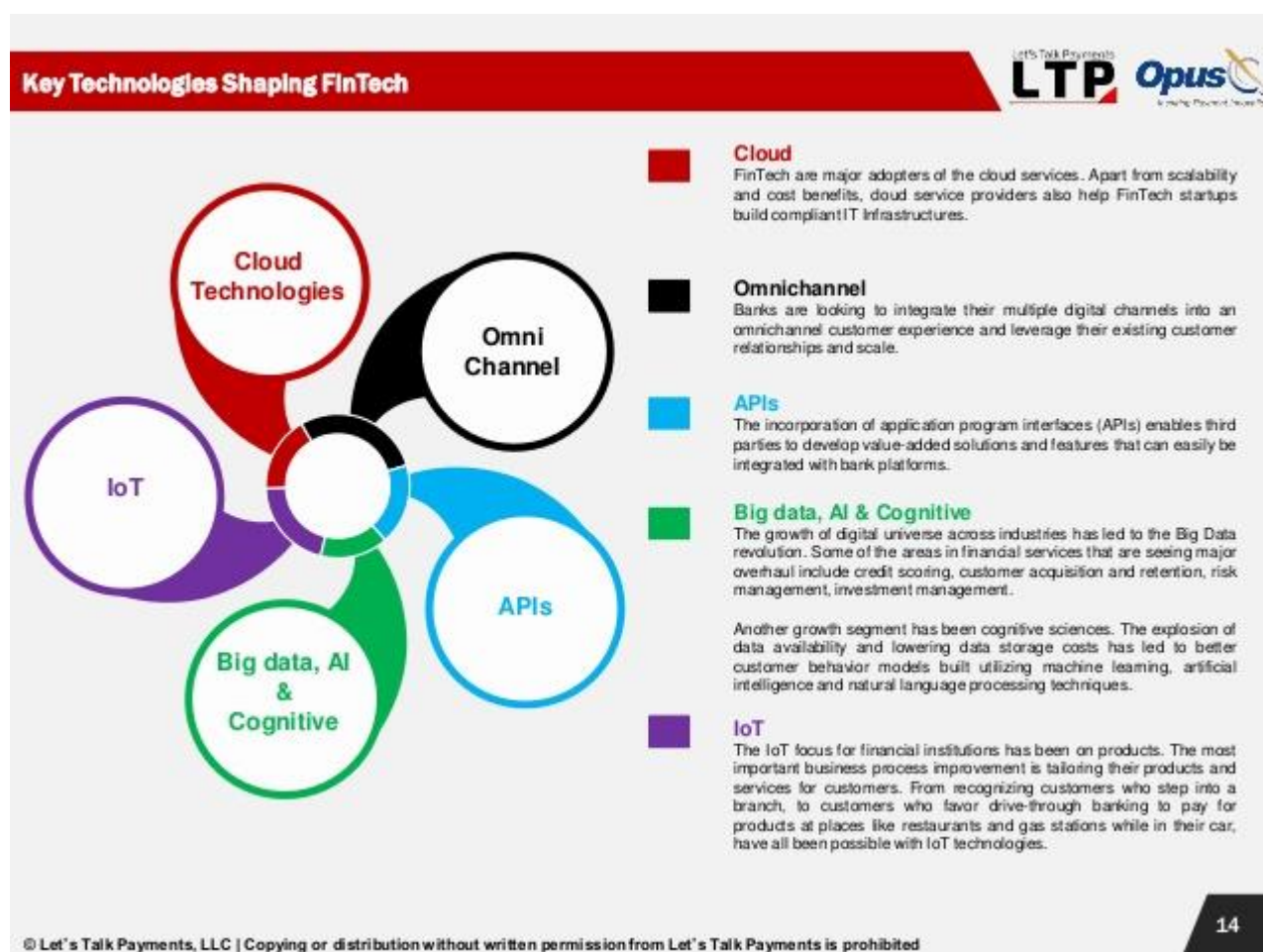
Παρόλα αυτά, οι FinTechs κερδίζουν αυτήν την περίοδο από την τάση που επικρατεί γύρω από τους ψηφιακούς πελάτες και τις νέες τεχνολογίες, από το μικρότερο κανονιστικό φόρτο και από το "παλιό βάρος" του τραπεζικού συστήματος. Όλες αυτές οι περιπτώσεις μπορεί να αλλάξουν.

Οι FinTechs υποχρεούνται επίσης να αναπτύξουν προηγμένες αναλύσεις και αλγόριθμους για να διαχειριστούν και να τολμήσουν κάθε είδους απάτη, καθώς η πλήρης ψηφιοποίηση των υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε περισσότερους πιστωτικούς κινδύνους, κινδύνους αγοράς και λειτουργικούς κινδύνους. Παρά τα θέματα αυτά, οι τράπεζες πρέπει να είναι ανοικτές σε νέες

λύσεις και να μαθαίνουν από τις μεθόδους εργασίας των FinTechs. Η ψηφιακή καινοτομία αποτελεί προτεραιότητα και οι FinTechs δημιουργούν προκλήσεις και ευκαιρίες στον χρηματοπιστωτικό κλάδο.

Τα τελευταία χρόνια, οι επενδύσεις στη χρηματοπιστωτική τεχνολογία σημείωσαν σημαντική αύξηση. Οι εταιρείες FinTech είναι εκείνες οι εταιρείες που χρησιμοποιούν νέες τεχνολογίες και καινοτομίες για να ενισχύσουν ή να αντικαταστήσουν υπάρχουσες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Δημιουργούν ευελιξία μέσω νέων υπηρεσιών που δεν έχουν την ίδια δομή κόστους, γραφειοκρατία ή τεχνικό χρέος όπως στο τραπεζικό σύστημα.

Η γενιά της τεχνολογίας, εκτός από τη σημαντική εξοικείωσή της με το διαδίκτυο, τα κινητά τηλέφωνα και τις σύγχρονες τεχνολογίες, είναι αυτή που θα συγκροτεί τις παραγωγικές ηλικίες για τις επόμενες τρεις έως τέσσερις δεκαετίες, που ολοκληρώνει την εκπαίδευση, εισέρχεται στην αγορά εργασίας, και ξεκινάει να χρησιμοποιεί χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, απολύτως ψηφιακές.

Εικόνα 2. Οι τεχνολογίες που λειτουργούν ως συνέργειες του FinTech

1.2. Η ελληνική πραγματικότητα

Το 2016, εκτιμήθηκε πως το 39% των τραπεζικών συναλλαγών πραγματοποιήθηκε μέσω μηχανημάτων POS, το 23% μέσω ATM, το 19% μέσω τραπεζικών καταστημάτων και το 17% μέσω διαδικτύου και κινητού τηλεφώνου (Συρμακέζης, Μάιος 2017).

Για το 2019 εκτιμάται πως τα μεγέθη θα διαμορφωθούν σε 45%, 18%, 9% και 27% αντίστοιχα. Τα στοιχεία υποδεικνύουν πως η αγορά διαδικτυακών/ψηφιακών τραπεζικών συναλλαγών βρίσκεται σε φάση συνεχούς διόγκωσης, δημιουργώντας νέα δεδομένα για όλους τους εμπλεκόμενους παίκτες.

Το Δεκέμβριο του 2016 ο νόμος 4446 για το πλαστικό χρήμα και τις ηλεκτρονικές συναλλαγές ενθαρρύνει τις τελευταίες συνδέοντας τις και με το αφορολόγητο, ενώ η διαμόρφωση οδικού χάρτη για περαιτέρω διάδοση της χρήσης ηλεκτρονικών πληρωμών συμφωνήθηκε τον Μάιο 2017 μεταξύ της Ελλάδας και εταίρων.

Το fintech έρχεται για να αλλάξει δραστικά το τοπίο στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και να μεταβάλλει τις ισορροπίες εις βάρος των πιο μεγάλων παικτών. Ήδη, οι τραπεζίτες χρησιμοποιούν αυτές τις υπηρεσίες για να φέρουν απευθείας σε επαφή τους δανειολήπτες με τους επενδυτές –μειώνοντας έτσι το χρόνο εκταμίευσης δανείων σε μερικές μόνο ώρες, από αρκετές εβδομάδες που ήταν παλαιότερα.

Αν και έχει γίνει η εκκίνηση του fintech στην Ελλάδα, υπάρχουν πολλά ακόμα πράγματα που πρέπει να προχωρήσουν για να εξελιχθεί επαρκώς το ελληνικό οικοσύστημα fintech. Οι εφαρμογές εστιάζουν στις πληρωμές και ακολουθούν οι μεταφορές χρημάτων και το blockchain. Σύμφωνα με σχετική έρευνα και στην οποία συμμετείχαν 55 ειδικοί από το οικοσύστημα του fintech και όχι μόνο, τα τρία κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες fintech της χώρας είναι η μικρή τοπική αγορά και η έλλειψη εξωστρέφειας (49%), το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον της χώρας και η υψηλή φορολογία (44%) και το περιοριστικό κανονιστικό πλαίσιο (40%).

Το 64% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι δεν υπάρχει ένα δομημένο οικοσύστημα fintech στην Ελλάδα και ότι αυτό δεν έχει ακόμα εξελιχθεί όπως αναμενόταν.

Παρόλα αυτά, οι εκτιμήσεις αφορούν στο ότι θα υπάρξει αύξηση των επενδύσεων, κυρίως μέσω του Equifund, ενώ οι τράπεζες θα βρεθούν στο επίκεντρο του fintech ενδιαφέροντος λόγω των

APIs, δεχόμενες παράλληλα εντονότερο ανταγωνισμό από τις εναλλακτικές τράπεζες. Σημαντικό είναι, επίσης, το συμπέρασμα ότι η συνεργασία με τις εταιρείες fintech μπορεί να βοηθήσει τις τράπεζες ώστε να γίνουν πιο καινοτόμες και πιο ευέλικτες.

Η πιο σημαντική εταιρεία του κλάδου αυτή την στιγμή στην Ελλάδα είναι η VIVA, η οποία αποτελεί μέλος του ομίλου εταιρειών πληροφορικής Realize που δραστηριοποιείται από το 2000.

Έγινε κυρίως γνωστή από τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών κρατήσεων για εισιτήρια μεταφορών και θεαμάτων. Από το 2014 είναι η μοναδική ελληνική εταιρεία η οποία έχει λάβει αδειοδότηση από το Ευρωσύστημα ως Ίδρυμα Έκδοσης Ηλεκτρονικού Χρήματος, κάτι που της επιτρέπει υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος να λειτουργεί υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής σε όλο τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Μετά από μία σημαντική επένδυση, περίπου 6 εκατ. ευρώ από επενδυτικές εταιρείες, λάνσαρε το πρώτο της μεγάλο προϊόν, το Viva Wallet, που επιτρέπει στους χρήστες του να μεταφέρουν χρήματα από τον προσωπικό τους λογαριασμό και να τα «αποθηκεύουν» σε ένα ψηφιακό πορτοφόλι, μέσα από το οποίο μπορούν να πραγματοποιούν πληρωμές σε συνεργαζόμενους εμπόρους ή να εξοφλούν τους λογαριασμούς τους.

Παράλληλα, μέσω μίας MasterCard μπορούν να «συγχρονίζουν» το ψηφιακό τους πορτοφόλι και με πλαστική κάρτα για πληρωμές σε φυσικά καταστήματα.

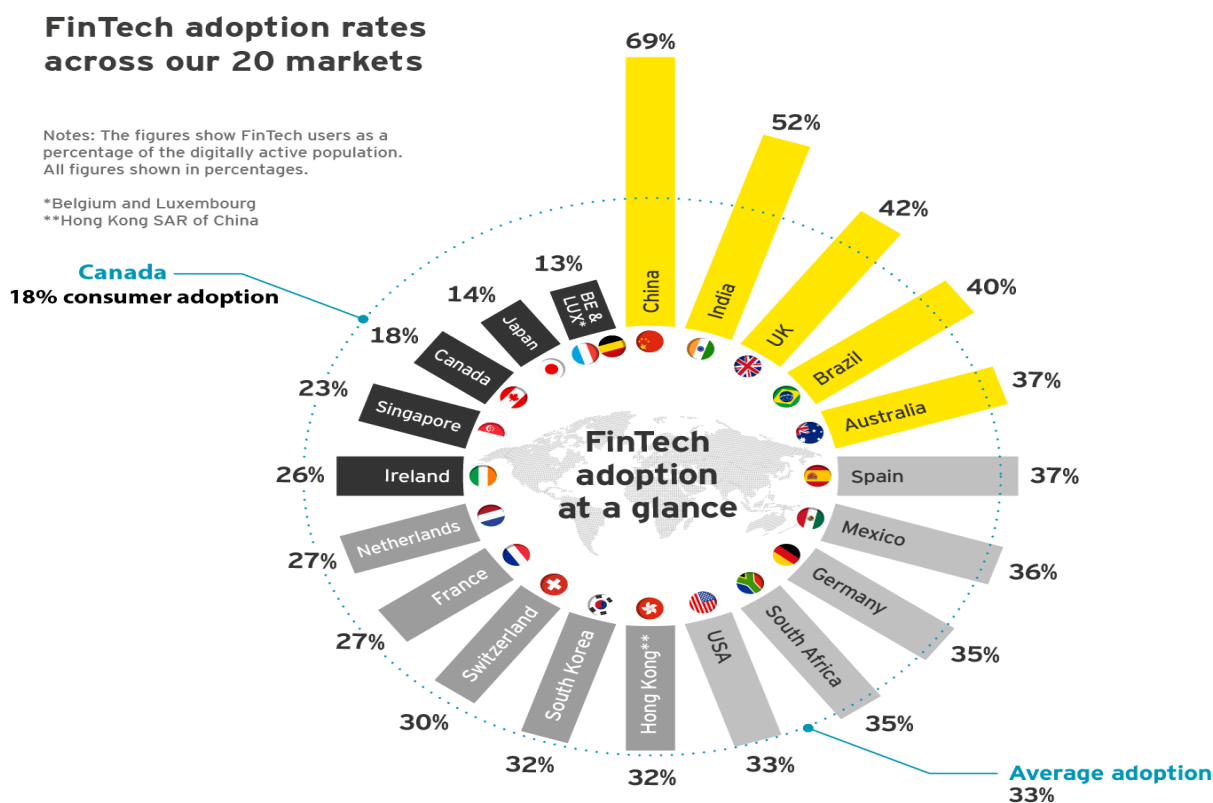
Η VIVA έχει λανσάρει επίσης τη δική της σειρά τερματικών POS για τη λήψη πληρωμών μέσω πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών στο φυσικό σημείο πώλησης από την πλευρά των εμπόρων.

Πέραν της VIVA, συναντούμε λίγες ανεξάρτητες εταιρείες στον τομέα των ηλεκτρονικών χρηματοοικονομικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Αρκετός «συνωστισμός» παρατηρείται στον κλάδο της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και της λογιστικής διαχείρισης μίας επιχείρησης, όπου εκτός από περισσότερο καθιερωμένες εταιρείες, όπως η Retail@Link της Entersoft και τα προϊόντα myGalaxy και Orbi της Singular Logic, συναντούμε, μεταξύ άλλων, τις startups Elorus (μια διαδικτυακή εφαρμογή ηλεκτρονικής τιμολόγησης μέσω της οποίας ελεύθεροι επαγγελματίες και επιχειρήσεις μπορούν να εκδίδουν αθεώρητα τιμολόγια και αποδείξεις, να δέχονται ηλεκτρονικές πληρωμές, να καταγράφουν τις εισπράξεις και να παρακολουθούν τη ρευστότητά τους), η οποία έχει χρηματοδοτηθεί με κεφάλαιο «σποράς» 50.000 ευρώ από τους επενδυτικούς «αγγέλους» της StartTech Ventures, και

Billit (ένα διαδικτυακό λογιστήριο που επιτρέπει στον επιχειρηματία να εκδίδει, αποστέλλει και πληρώνει ηλεκτρονικά τα τιμολόγια του, να καταγράφει τα έσοδα και τα έξοδά του και να δημιουργεί συγκεντρωτικές καταστάσεις για το ΦΠΑ και τις υποχρεώσεις του).

Ένας ακόμη τομέας που έχει δημιουργήσει αρκετή δραστηριότητα στην ελληνική αγορά είναι οι διαδικτυακές υπηρεσίες ασφάλισης, κυρίως στον κλάδο αυτοκινήτου και ιδιωτικής υγείας. Μία από τις πρωτοπόρες στον τομέα είναι η InsuranceMarket.gr ξεκίνησε το 2010 ως LiveInsurance.gr και σήμερα έχει αναδειχθεί ως ο μεγαλύτερος διαδικτυακός ασφαλιστικός διαμεσολαβητής και «μηχανή» αναζήτησης και σύγκρισης ασφαλιστικών προγραμμάτων στην Ελλάδα, κυρίως στον κλάδο του αυτοκινήτου, με 100.000 πελάτες στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2015), ενώ σημαντικό μέγεθος ανάμεσα στις ασφαλιστικές εταιρείες στον κλάδο του αυτοκινήτου έχει αναδειχθεί η Hellas Direct (από το 2012 παρέχει αποκλειστικώς μέσω Διαδικτύου τις υπηρεσίες της, στο τέλος του 2014 έφθασε στους 25-30.000 πελάτες και το μετοχικό κεφάλαιό της τον Φεβρουάριο του 2015 διαμορφώθηκε στα 17 εκατ. ευρώ, μετά τη συμμετοχή των Third Point - μέσω του Third Point Hellenic Recovery Fund, για σχεδόν 6 εκατ. δολάρια, σύμφωνα με εκτιμήσεις- και Endeavor Catalyst).

Εικόνα 3. Η προσαρμογή των ψηφιακών καταναλωτών, παγκοσμίως

Ένας επίσης υποτομέας του FinTech στον οποίο παρατηρείται μία περισσότερο αυξημένη δραστηριότητα στην Ελλάδα είναι αυτός των εναλλακτικών αγορών αξιών και επιχειρηματικών κεφαλαίων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αντιστοίχως είναι η ZuluTrade [δημιουργήθηκε το 2007 από τον Λέον Γιοχάη και σήμερα με κεντρικά γραφεία στον Πειραιά, 120 άτομα προσωπικό και υπό ρυθμιστική εποπτεία σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Ασία, αποτελεί μία διαδικτυακή πλατφόρμα forex με «κοινωνικά» χαρακτηριστικά, μέσω της οποίας οι επενδυτές μπορούν να αναπτύσσουν τις στρατηγικές τους (παρ) ακολουθώντας τις τοποθετήσεις και τις «επιδόσεις» των υπόλοιπων επενδυτών. Η Open Circle (πλατφόρμα συμμετοχικών επενδύσεων, μέσω της οποίας εταιρείες αναρτούν τα επιχειρηματικά τους σχέδια και το ποσό χρηματοδότησης που αναζητούν από πιστοποιημένους από την πλατφόρμα επενδυτές και μέσω της οποίας έχει ολοκληρωθεί με επιτυχία ένας επενδυτικός γύρος στην εταιρεία Pinnatta), είναι ένα ακόμη σχετικό παράδειγμα.

Στην ελληνική πραγματικότητα του FinTech παρατηρείται ένα παράδοξο σε σχέση με τις αντίστοιχες εξελίξεις στο εξωτερικό: «Κινητήρια δύναμη» για τεχνολογικές καινοτομίες στον χρηματοοικονομικό χώρο είναι οι ίδιες οι τράπεζες, παρά νέες εταιρείες με καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα που μπορούν «διαταράξουν» ένα αρκετά ευμεγέθη, δυσκίνητο και γραφειοκρατικό τομέα.

Οι ίδιες οι τράπεζες σε συνεργασία με εταιρείες κινητής τηλεφωνίας έφεραν τις πληρωμές μέσω κινητού τηλεφώνου στην Ελλάδα, ενώ μετά την έλευση των Capital controls όπου περισσότερες επιχειρήσεις έδειξαν ενδιαφέρον για αποδοχή πληρωμών μέσω καρτών, λάνσαραν νέες υπηρεσίες για συσκευές PoS. Πέραν των ίδιων των e- και m-banking υπηρεσιών των τραπεζικών ιδρυμάτων και της Vina, δεν έχουν αναπτυχθεί άλλες λύσεις εναλλακτικής ηλεκτρονικής τραπεζικής, ενώ ακόμα και στη μεταφορά μικρών χρηματικών ποσών μεταξύ φυσικών προσώπων (peer-to-peer), φαίνεται πως στην Ελλάδα και πάλι οι ίδιες οι τράπεζες θα καινοτομήσουν πρώτες. Ανάλογη «ώθηση» στον τομέα (αν και εστιάζοντας περισσότερο στην προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ηλεκτρονικών πληρωμών) δίνουν και στην Ελλάδα Visa και MasterCard.

Οι πρόσφατες εκτιμήσεις της Εθνικής Τράπεζας είναι ότι οι FinTech Startup δεν μπορούν να δημιουργήσουν το αναγκαίο οικοσύστημα υπηρεσιών. Μπορεί αυτό να ισχύει για την Ελλάδα αλλά δεν φαίνεται να ισχύει το ίδιο για την Ευρώπη.

Το FinTech «αγκαλιάζει» η Τράπεζα της Ελλάδος: Τι ετοιμάζει για το 2019

Ένα «σημείο επαφής» για τις startups που σκοπεύουν να δραστηριοποιηθούν στον χρηματοοικονομικό κλάδο της χώρας ετοιμάζει για το 2019 η Τράπεζα της Ελλάδος, όπως εξήγγειλε πρόσφατα ο Διοικητής Γιάννης Στουρνάρας.

«Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε ένα κέντρο καινοτομίας και αλληλεπίδρασης για τις τρεις ενδιαφερόμενες πλευρές του FinTech οικοσυστήματος: τους εδραιωμένους "παίκτες" (τράπεζες), τους νέους "παίκτες" (startups) και τις εταιρείες τεχνολογίας», εξηγεί στο insider.gr η σύμβουλος του Διοικητή της ΤτΕ σε θέματα FinTech, κ. Σταυρούλα Καμπουρίδου.

Ο όρος «FinTech» (Financial Technology) καλύπτει κάθε είδους τεχνολογική καινοτομία η οποία χρησιμοποιείται για τη στήριξη ή την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Το FinTech έχει ήδη επιφέρει πολλές αλλαγές στον χρηματοπιστωτικό τομέα και αναμένεται να προκαλέσει «επανάσταση» με τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων και εφαρμογών και την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων.

Σύμφωνα με την κ. Καμπουρίδου, ο κόμβος καινοτομίας της ΤτΕ αναμένεται να είναι έτοιμος μέσα στο α' τρίμηνο του 2019 και να γίνει πλήρως λειτουργικός εντός του καλοκαιριού, σε συνδυασμό και με τον ανανεωμένο ιστότοπο της κεντρικής τράπεζας. «Οι νέες εταιρείες που μπαίνουν στον χώρο -και ιδίως οι startups- ενδέχεται να μην έχουν υψηλό βαθμό εξοικείωσης με την εποπτική αρχή και στόχος μας είναι να διευκολύνουμε αυτή την επικοινωνία παρέχοντας μη δεσμευτικές απαντήσεις σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο αδειοδότησης μιας νέας εταιρείας με βάση τη νέα ευρωπαϊκή οδηγία PSD2», σημειώνει η κ. Καμπουρίδου.

Θυμίζεται ότι το 2019 είναι η χρονιά της απελευθέρωσης του χρηματοοικονομικού κλάδου (open banking) στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς από τον Σεπτέμβριο όλα τα πιστωτικά ιδρύματα είναι υποχρεωμένα να «ανοίξουν» τις βάσεις δεδομένων τους σε αδειοδοτημένα τρίτα μέρη, εφόσον το ζητήσει ο πελάτης τους. Η εν λόγω οδηγία (PSD2) ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία τον Μάιο του 2018 και ήδη τράπεζες και startups βρίσκονται σε «οργασμό» προετοιμασίας για τη νέα εποχή που ανατέλλει στην αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Τι θα προσφέρει ο κόμβος καινοτομίας

Όπως επισημαίνει η κ. Καμπουρίδου, οι τράπεζες, με την υφιστάμενη τραπεζική τους άδειά μπορούν ήδη να δραστηριοποιηθούν στις νέες υπηρεσίες που προκύπτουν από την PSD2. Εκεί που εντοπίζεται η νέα ανάγκη είναι στις νέες εταιρείες που μπαίνουν στον χώρο, είτε αυτές προέρχονται από το εξωτερικό, είτε έχουν συσταθεί στην Ελλάδα.

Το κέντρο καινοτομίας θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει η οδηγία PSD2 και τις ρυθμιστικές απαιτήσεις που αυτή συνεπάγεται. Ο νέος ιστότοπος της ΤτΕ θα περιλαμβάνει ειδική ενότητα που θα λειτουργεί ως «σημείο επαφής» των ενδιαφερομένων εταιρειών με την εποπτική αρχή, προκειμένου να απευθύνουν ερωτήσεις για θέματα που σχετίζονται με τεχνολογίες FinTech και να αναζητήσουν μη δεσμευτικές οδηγίες/πληροφορίες για την κανονιστική συμμόρφωση καινοτόμων χρηματοπιστωτικών προϊόντων, χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και επιχειρηματικών μοντέλων, αλλά και σχετικά με απαιτήσεις αδειοδότησης και εποπτικές προσδοκίες.

Στα σχέδια της Τράπεζας της Ελλάδος είναι, σε δεύτερο χρόνο, να εξετασθεί η δημιουργία ενός περιβάλλοντος προστατευμένης εκτέλεσης (sandbox), στο οποίο οι ενδιαφερόμενες εταιρείες ή τράπεζες θα μπορούν να «πειραματίζονται» με τα νέα προϊόντα FinTech υπό την εποπτεία της κεντρικής τράπεζας. Σημειώνεται ότι η εποπτεία είναι πολύ κρίσιμη στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθώς εμπλέκονται τα προσωπικά δεδομένα των πελατών των τραπεζών, τα οποία αφορούν στις συναλλαγές και τα υπόλοιπά στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς. Αυτή η δυνατότητα παρέχεται προς το παρόν μόνο σε επτά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Δανία, Ισπανία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Ολλανδία, Πολωνία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Ευνοϊκή συγκυρία για τη νεοφυή επιχειρηματικότητα

Η πρωτοβουλία της κεντρικής τράπεζας είναι καθοριστικής σημασίας, σε μια περίοδο κατά την οποία αρκετά έμπειρα στελέχη, με σημαντική προϋπηρεσία στον τραπεζικό χώρο, διερευνούν τη σύσταση καινοτόμων εταιρειών για να αξιοποιήσουν τις νέες δυνατότητες που φέρνει η απελευθέρωση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην ΕΕ. Σημειώνεται ότι χιλιάδες εργαζόμενοι στις τράπεζες αξιοποίησαν τα προγράμματα εθελούσιας εξόδου των τελευταίων ετών και αποτελούν μια πολύτιμη «μαγιά» με διαθέσιμη ρευστότητα η οποία μπορεί να παραμένει στη χώρα και να συμβάλλει στην ανάπτυξη υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας όπως είναι το FinTech.

Ευνοϊκή είναι η συγκυρία για τη χρηματοδότηση των νεοφυών επιχειρήσεων στη χώρα μας μετά και τη σύσταση του Equityfund τον περασμένο Απρίλιο. Το Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών διαθέτει κεφάλαιο 400 εκατ. ευρώ με στόχο τις επενδύσεις στην καινοτομία και τις νεοφυείς επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Τέλος, ιδιαίτερα δραστήριες είναι και ελληνικές τράπεζες στον τομέα του Fintech μέσω των διαγωνισμών καινοτομίας που διενεργούν τα λεγόμενα <<hackathons>> με στόχο την προσέλκυση ταλαντούχου δυναμικού και καινοτόμων ιδεών για ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στον χρηματοοικονομικό κλάδο.

Ουραγός η Ελλάδα στους κόμβους καινοτομίας στην ΕΕ

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις έξι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου δεν είχαν ληφθεί πρωτοβουλίες για το Fintech σε επίπεδο ρυθμιστικής αρχής έως το 2018. Αυτό αποκαλύπτει η έκθεση «ESAs publish joint report on regulatory sandboxes and innovation hubs» που δημοσιεύτηκε πριν από λίγες ημέρες στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) σχετικά με τα κανονιστικά περιβάλλοντα προστατευμένης εκτέλεσης και τους κόμβους καινοτομίας.

Εκτός από την Ελλάδα, στις χώρες που δεν έχουν υλοποιήσει πύλες καινοτομίας περιλαμβάνονται η Τσεχία, η Σλοβενία, η Σλοβακία, η Μάλτα και η Κροατία. Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. Στουρνάρας εξήγγειλε τη σύσταση κόμβου καινοτομίας στην Ελλάδα και στην ανανεωμένη λίστα της EBA για το 2019 θα περιλαμβάνεται και η χώρα μας, όπως επιβεβαιώνει η κ. Καμπουρίδου.

Νέες υπηρεσίες λανσάρει η Revolut στην Ελλάδα

Πλήρη για τους 400.000 πελάτες σε Ελλάδα, Κύπρο και Μάλτα βάζει η ψηφιακή τράπεζα της Revolut, που ετοιμάζεται να λανσάρει νέες υπηρεσίες από την ερχόμενη Δευτέρα για τους πιο πιστούς της πελάτες.

Η τράπεζα είναι απολύτως άυλη και δεν διαθέτει ούτε ένα υποκατάστημα, ενώ το άνοιγμα του λογαριασμού και η διαχείρισή του γίνεται μέσω διαδικτύου και μέσω της σχετικής εφαρμογής που έχει αναπτύξει η Revolut για συσκευές με iOS και Android.

Η πορεία της Revolut στις τρεις χώρες φαίνεται να έχει αιφνιδιάσει ευχάριστα τα στελέχη της εταιρείας. «Όταν ανοίξαμε το γραφείο μας στην Αθήνα τον Απρίλιο του 2018 υπολογίζαμε πως θα φτάναμε τους 150.000 πελάτες μέχρι το τέλος της ίδιας χρονιάς, όμως κλείσαμε το έτος με 190.000 και συνεχίζουμε ανοδικά» δηλώνει στο Economistas.gr ο Δημήτρης Λιτσιδάκης, διευθυντής της Revolut για Ελλάδα, Κύπρο και Μάλτα.

Η επίδοση αυτή φαίνεται πως ακολουθεί τη διεθνή τάση, με την Revolut να αποτελεί την πιο αναγνωρίσιμη υπηρεσία ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (fintech), με 3,6 εκατ. πελάτες σε όλο τον κόσμο. Η απόσταση από τη δεύτερη, τη γερμανική N26, είναι αρκετά μεγάλη καθώς η τελευταία έχει περίπου 2,3 εκατ. πελάτες.

Τραπεζική άδεια

Η απόκτηση ευρωπαϊκής τραπεζικής άδειας από την Τράπεζα της Λιθουανίας δίνει στη Revolut - που σήμερα λειτουργεί με έδρα της το Λονδίνο- τη δυνατότητα να ξεκινήσει σύντομα το λανσάρισμα νέων υπηρεσιών, όπως υπεραναλήψεις και προγράμματα δανείων. Παράλληλα, με την αδειοδότηση, η Revolut εντάσσεται στον μηχανισμό εγγυοδοσίας των καταθέσεων με ύψος έως 100.000 ευρώ, αν και όπως σημειώνει ο κ. Λιτσιδάκης αυτό δεν έχει πρακτική σημασία, αφού

«όλα τα χρήματα των πελατών μας είναι άμεσα διαθέσιμα. Ακόμα και αν αύριο και τα 3,6 εκατ. των πελατών μας ήθελαν να τα αποσύρουν θα μπορούσαν να το πράξουν... Σε αντίθεση με μία συμβατική τράπεζα που επενδύει τα κεφάλαια των καταθετών τα έσοδα της Revolut προέρχονται από τις premium υπηρεσίες που προσφέρουμε».

Η Revolut διαθέτει στους πελάτες μια σειρά δωρεάν υπηρεσιών όπως άνοιγμα λογαριασμού, σύνδεσή του με χρεωστική κάρτα και αναλήψεις μέχρι 200 ευρώ τον μήνα χωρίς χρέωση. Επιπροσθέτως όμως και για όσους επιλέγουν το συνδρομητικό πακέτο της Revolut, προσφέρονται επίσης ταξιδιωτική ασφάλιση, ταχεία εκτέλεση εμβασμάτων, δυνατότητα επενδύσεων σε κρυπτονομίσματα και δημιουργία ψηφιακών καρτών μίας χρήσης για ασφαλέστερες online συναλλαγές.

Σύμφωνα με τον κ. Λιτσικάκη, περίπου το 15% των πελατών έχει εγγραφεί στις premium υπηρεσίες, ενώ ιδιαίτερα θετική ήταν η υποδοχή της μεταλλικής κάρτας που λανσαρίστηκε το περασμένο φθινόπωρο με επιπλέον παροχές. «Είχαμε αρχικά παραγγείλει 10.000 Metal κάρτες και μέσα σε δύο ώρες τις είχαμε ήδη διαθέσει, ενώ άλλοι 80.000 πελάτες μας απ' όλο τον κόσμο εγγράφηκαν στη λίστα αναμονής», σχολιάζει ο κ. Λιτσικάκης.

Συνεργασία με Hellas Direct και έπεται συνέχεια

Στην Ελλάδα και την Κύπρο η Revolut συνεργάζεται ήδη στον τομέα των ασφαλιστικών υπηρεσιών με την Hellas Direct, μέσω ενός προγράμματος που προβλέπει μεταξύ άλλων την επιστροφή χρημάτων αν ο ασφαλισμένος δεν κάνει χρήση των υπηρεσιών της εταιρείας. Τις επόμενες ημέρες και για τους πελάτες των premium υπηρεσιών η Revolut αναμένεται πως θα ανακοινώσει τη δυνατότητα χρήσης των lounges αεροδρομίων, συμπεριλαμβανομένου του «Ελευθέριος Βενιζέλος», ανεξαρτήτως της αεροπορικής εταιρείας και της θέσης στην οποία ταξιδεύουν. Ερωτηθείς για το αν η Revolut εξετάζει το ενδεχόμενο να συνεργαστεί και με άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ο κ. Λιτσικάκης απαντά καταφατικά μεν, ωστόσο δεν μπαίνει σε λεπτομέρειες και επιφυλάσσεται για τις επίσημες ανακοινώσεις στο εγγύς μέλλον.

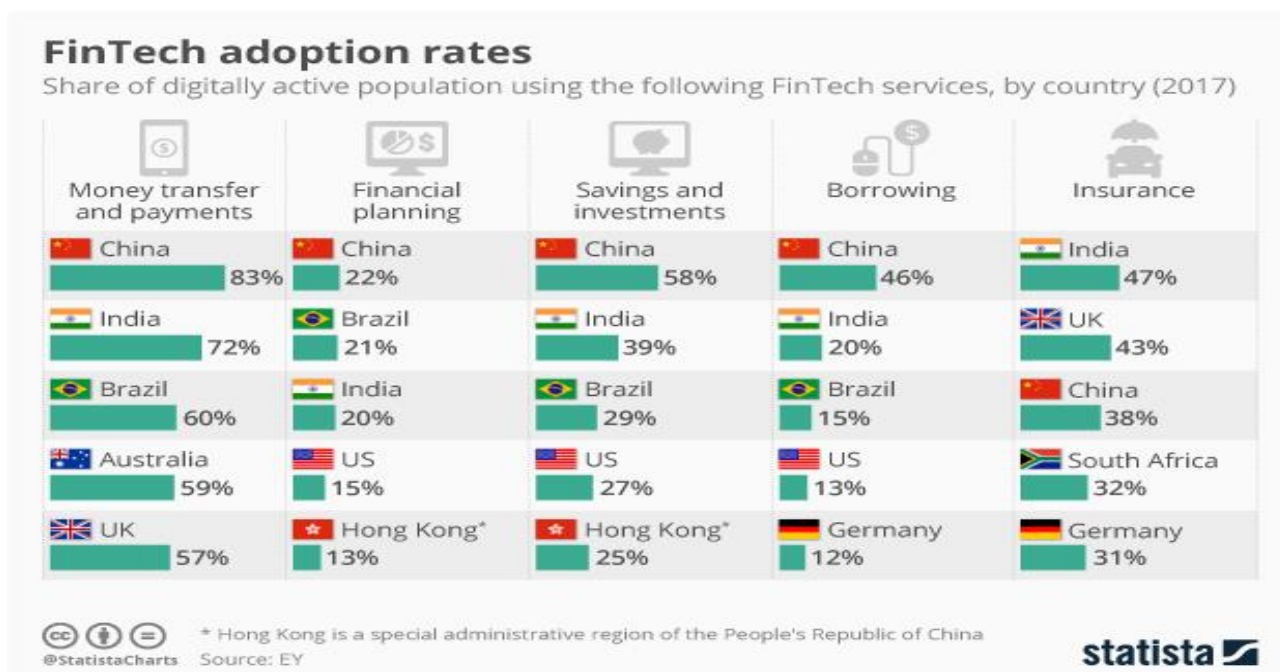
1.3. Η παγκόσμια αγορά

Η Apple δημιούργησε το 2013 το δικό της «ψηφιακό πορτοφόλι» για χρήση μέσω κινητού τηλεφώνου, το Apple Pay, το οποίο για το 2016 είχε 45 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες παγκοσμίως.

Η Facebook, το 2016 έλαβε άδεια χρήσης ψηφιακών πληρωμών από την Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας, για να εισάγει στην υπηρεσία ανταλλαγής μηνυμάτων (Messenger) τη δυνατότητα μεταφοράς μικρών χρηματικών ποσών μεταξύ των χρηστών. Η Amazon, με το amazon pay κάνει την είσοδό της στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Σε πρόσφατη έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (Αύγουστος 2017), καταγράφεται σημαντική δυναμική των μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων στο χώρο του fintech.

Διαμορφώνονται συνεχώς νέα δεδομένα τόσο για την προσφορά όσο και για τη ζήτηση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ενώ τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα έχουν μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα προσαρμογής στις συνθήκες, την ίδια ώρα που οι παραδοσιακές τράπεζες καλούνται να προσαρμοστούν με τάχιστους ρυθμούς στην τεχνολογική εξέλιξη, καθώς και στις διαρκώς μεταβαλλόμενες, και συχνά με απρόβλεπτο τρόπο, καταναλωτικές προτιμήσεις και συμπεριφορές (Accenture, 2017a, 2017b).

Εικόνα 4. Η ψηφιακή πραγματικότητα του FinTech, ανά χώρα, το 2017

Ενώ οι εταιρείες FinTech προσφέρουν μια ευρεία γκάμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, on line στεγαστικά δάνεια, δάνεια αυτοκινήτου, συνταξιοδοτικά προγράμματα και άλλα, η «άνεση» με την οποία διεκπεραιώνονται οι δανειακές διαδικασίες κρύβει τον κίνδυνο οι δανειολήπτες να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις που δεν μπορούν να τηρήσουν.

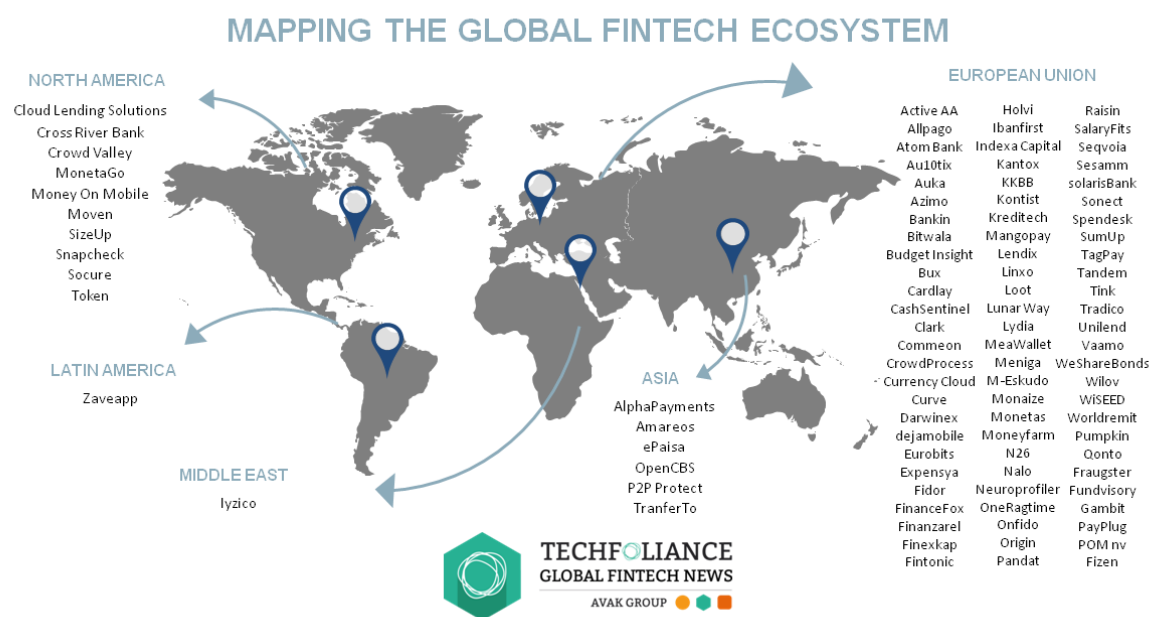
Επιπλέον, το FinTech απειλεί με «λουκέτο» τις παραδοσιακές τραπεζικές δομές, όπως η τράπεζα της γειτονιάς, στερώντας τα νοικοκυριά χαμηλών εισοδημάτων από απλές υπηρεσίες όπως η ενημέρωση των λογαριασμών ταμιευτηρίου ή ο έλεγχος των πιστωτικών καρτών.

Τα fund επιχειρηματικών κεφαλαίων (venture capitals) επένδυσαν πάνω από 17 δισ. δολάρια στις νεοφυείς εταιρείες FinTech το 2016 παγκοσμίως. Πρόκειται για ποσό εξαπλάσιο από το 2012. Πέρυσι, μάλιστα, η Κίνα ξεπέρασε τις ΗΠΑ ως κορυφαίος προορισμός επενδύσεων στον τομέα του FinTech. Μόνο στη Σιγκαπούρη υπάρχουν σήμερα περισσότερες από 100 start-ups στο FinTech. Μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των εταιρειών του κλάδου έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, το οποίο σημαίνει ότι τα επόμενα χρόνια θα δούμε ένα κύμα δημόσιων εγγραφών από εταιρείες FinTech, καθώς και εξαγορών από τράπεζες που θα πρέπει να ενσωματώσουν τις εν λόγω τεχνολογίες στις υπηρεσίες τους.

Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η Barclays που χρηματοδοτεί 60 σχετικά εγχειρήματα στο πλαίσιο των προγραμμάτων «επιτάχυνσης» που έχει εκπονήσει στο Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη, το Τελ Αβίβ και το Κέιπ Τάουν.

Άλλοι τραπεζικοί κολοσσοί όπως η Citigroup και η Banco Santander έχουν δημιουργήσει fund επιχειρηματικών κεφαλαίων για να εξαγοράσουν μερίδια σε εταιρείες FinTech.

Οι πολλοί μεγάλοι τραπεζικοί κολοσσοί δυσκολεύονται να προσαρμόσουν τα παραδοσιακά τους συστήματα στις νέες τεχνολογίες. Έτσι εξηγείται γιατί οι τραπεζικοί κολοσσοί καθυστερούν να αλλάξουν δραστικά τα συστήματά τους υιοθετώντας τις τεχνολογίες FinTech, παρά το γεγονός ότι έχουν αρχίσει να επενδύουν σημαντικά κεφάλαια και προσδοκίες στο FinTech.

Εικόνα 5. Το παγκόσμιο οικοσύστημα της FinTech πραγματικότητας

Σύμφωνα με τη λίστα της CB Insight και τα στοιχεία της βάσης δεδομένων Crunchbase, η «χρυσή» δεκάδα των μονόκερων στον κλάδο των Fintech (Business Insider) είναι οι εξής :

1. Lu.com : 18,5 δισ. δολάρια

Πρόκειται για κινεζική πλατφόρμα χρηματοδότησης που χορηγεί διμερή δάνεια. Η Lu.com, γνωστή και ως Lufax, είναι έναν από τους μεγαλύτερους διαδικτυακούς παρόχους χρηματοδότησης και οδεύει προς δημόσια προσφορά εντός του έτους, έχει έδρα τη Σανγκάη, συστάθηκε το 2011 και άντλησε περίπου 1,7 δισ. δολάρια.

2. Stripe : 9,2 δισ. δολάρια

Είναι εταιρεία διεκπεραίωσης ηλεκτρονικών πληρωμών που δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδέχονται πληρωμές μέσω Internet. Συνεργάζεται με πολύ γνωστές εταιρείες, όπως Fitbit, Pinterest, Twitter, Salesforce.com, Lyft, The Guardian, Kickstarter. Ιδρύθηκε το 2010 στο Σαν Φρανσίσκο και άντλησε 474 εκατ. δολάρια.

3. PayTm : 7 δισ. δολάρια

Ινδική εταιρεία, που χαρακτηρίζεται ως το μεγαλύτερο ψηφιακό πορτοφόλι στην Ινδία, με περισσότερους από 230 εκατ. εγγεγραμμένους χρήστες, έδρα το Δελχί και έτος ίδρυσης το 2010. Κατάφερε να αντλήσει 320 εκατ. δολάρια.

4. SoFi : 4,5 δισ. δολάρια

Εταιρεία χορήγησης φοιτητικών δανείων, στεγαστικών και άλλων προσωπικών δανείων, που παρά τα προβλήματα που αντιμετώπισε το 2017, λόγω κατηγοριών σεξουαλικής παρενόχλησης για τον ιδρυτή της Μάικ Κάνι, ο πρώην οικονομικός διευθυντής του Twitter που ανέλαβε τα ηνία έχει βγάλει τη SoFi από τις συμπληγάδες. Ιδρύθηκε το 2011 στο Σαν Φρανσίσκο και τα κεφάλαια που άντλησε ανέρχονται στα 2,1 δισ. δολάρια.

5. Credit Karma : 4 δισ. δολάρια

Συντάσσει ηλεκτρονικές πιστωτικές αναλύσεις, ανταλλάσσοντας το κόστος των υπηρεσιών με στοχευμένες διαφημίσεις. Περισσότεροι από 75 εκατ. άνθρωποι χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες

στις ΗΠΑ και τον Καναδά, ενώ η Google Capital έχει επενδύσει στην εταιρεία. Η έδρα της είναι το Σαν Φρανσίσκο, όπου ιδρύθηκε το 2007 και άντλησε 868 εκατ. δολάρια.

6. GreenSky : 3,6 δισ. δολάρια

Παρέχει τεχνολογικές λύσεις στις τράπεζες, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία αιτήσεων χορήγησης δανείων. «Η GreenSky είναι η καλύτερη Fintech στον χώρο των πιστώσεων που έχει συσταθεί ως σήμερα», δήλωσε το 2016 στο Bloomberg ο Στίβεν ΜακΛάφλιν, πρώην τραπεζίτης της Goldman Sachs. Η έδρα της είναι το Σαν Φρανσίσκο, όπου ιδρύθηκε το 2007 και άντλησε 868 εκατ. δολάρια.

7. Oscar : 3,2 δισ. δολάρια

Ψηφιακές ασφάλισεις Υγείας για τη μετά Obamacare εποχή, όπου και χρειάστηκε μόλις 16 μήνες για να κερδίσει τον «τίτλο» του μονόκερου και άντλησε κεφάλαια από σημαντικούς επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων (venture capital). Εμφανίστηκε στη Νέα Υόρκη το 2013, και άντλησε 892 εκατ. δολάρια.

8. Klarna : 2,5 δισ. δολάρια

Συστήματα πληρωμών φιλικά προς τον χρήστη για φορητές συσκευές που επιτρέπουν στους καταναλωτές να αγοράζουν τώρα και να πληρώνουν μετά. Η εταιρεία διεκπεραιώνει 800.000 συναλλαγές καθημερινά και χρησιμοποιείται από 60 εκατ. άτομα παγκοσμίως. Εμφανίστηκε στη Νέα Υόρκη το 2013, και άντλησε 892 εκατ. δολάρια.

9. Adyen : 2,3 δισ. δολάρια

Πλατφόρμα πληρωμών που αποδέχεται πολλές μορφές πληρωμών. Στην πελατεία της περιλαμβάνονται κολοσσοί όπως Facebook, Airbnb, Uber, SoundCloud και Netflix. Συστάθηκε στο Άμστερνταμ, το 2006 και τα κεφάλαια που άντλησε είναι 266 εκατ. δολάρια.

10. Zenefits : 2 δισ. δολάρια (το β' τρίμηνο του 2015)

Λογισμικό για μισθοδοσία, ιατρική περίθαλψη, τμήματα ανθρώπινου δυναμικού και συμμόρφωση για μικρές επιχειρήσεις. Ο νέος διευθύνων σύμβουλος Τζέι Φάλτσερ έβγαλε την εταιρεία από τις «φουρτούνες» που αντιμετώπιζε λόγω της εμπλοκής του προηγούμενου CEO σε σκάνδαλα σεξουαλικής παρενόχλησης. Εμφανίστηκε το 2013 στο Σαν Φρανσίσκο, και τα κεφάλαια που άντλησε ήταν 583 εκατ. δολάρια.

Σε σχέση με το 2000, ο αριθμός των διαδικτυακών χρηστών έχει καταγράψει εντυπωσιακή αύξηση, που υπολογίζεται στο 962,5%, που προήλθε κυρίως από τις ηπείρους της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής (στη Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη η αύξηση ήταν μικρότερη ποσοστιαία γιατί σημαντικό μέρος του πληθυσμού είχε πρόσβαση στο διαδίκτυο και πριν το 2000).

Αντίστοιχη είναι και η πορεία που κατέγραψε το ηλεκτρονικό εμπόριο, με την αξία των συνολικών συναλλαγών να αυξάνεται από \$150 δισεκατομμύρια το 2000 σε περίπου \$2 τρισεκατομμύρια το 2017. Το 2018 αυξήθηκε περίπου 8,2 τρισεκατομμύρια.

Εξίσου σημαντική είναι και η αύξηση στην πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω κινητού τηλεφώνου, που το 2016 ξεπέρασε για πρώτη φορά τον όγκο πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω υπολογιστή , 51,3% και 48,7% επί του συνόλου αντίστοιχα.

1.4. Χρήμα και Τεχνολογία

Στην κατηγορία του FinTech εντάσσονται κυρίως εταιρείες που αναπτύσσουν λύσεις σε τομείς όπως είναι οι ηλεκτρονικές πληρωμές, η ηλεκτρονική τραπεζική, η ασφάλεια συναλλαγών, οι μεταφορές χρημάτων, η «κοινωνική» πιστοληπτική ικανότητα, τα ηλεκτρονικά πορτοφόλια, η ηλεκτρονική τιμολόγηση, η διαχείριση μισθοδοσίας, η εκκαθάριση συναλλαγών, τα εναλλακτικά νομίσματα, οι εναλλακτικές αγορές μετοχών και αξιών, εναλλακτικές πλατφόρμες άντλησης κεφαλαίων, είτε από το διαδικτυακό πλήθος είτε από ιδιώτες επενδυτές, εναλλακτικές πλατφόρμες δανεισμού μεταξύ φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, εναλλακτικές πλατφόρμες υποθηκών, εναλλακτικές υπηρεσίες ασφάλισης και άλλους.

Στον τομέα του FinTech έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους και τα Venture Capital και Private Equity επενδυτικά κεφάλαια, με τις χρηματοδοτήσεις παγκοσμίως να τριπλασιάζονται το 2014 φθάνοντας τα 12,1 δισ. δολάρια, από 4,05 δισ. δολάρια το 2013 και κάτω από 2 δισ. το 2010.

Στην Ευρώπη, ως σημαντικά FinTech κέντρα έχουν αναδυθεί το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία (623 εκατ. δολ. επενδύσεων το 2014), οι Σκανδιναβικές χώρες (345 εκατ.) και η Ολλανδία (306 εκατ. δολ. το 2014).

Σε σχετική έρευνα αναφέρεται ότι το Open Banking είναι ένας σημαντικός τομέας κάτι που επιβεβαιώνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο μια και η εφαρμογή Yolt της Ολλανδικής τράπεζας ING συνεργάζεται με την Monzo.

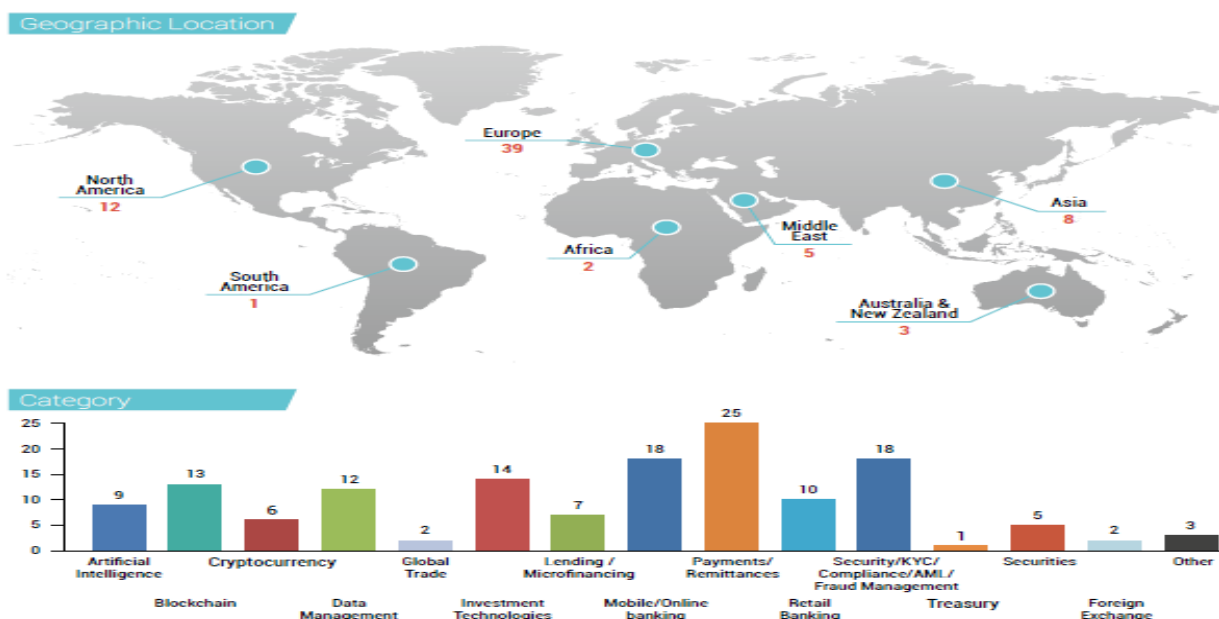
Η Yolt προσφέρει ένα κεντρικό σημείο ελέγχου όλων των λογαριασμών του χρήστη, των καρτών και όλων των κινήσεων που σχετίζονται με αυτούς τους λογαριασμούς. Η Yolt επίσης, εκτός από τη Monzo συνεργάζεται με άλλες 29 τράπεζες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η Monzo παρουσίασε πρόσφατα το δικό της Marketplace και το σχετικό API που επιτρέπει την διασύνδεση εφαρμογών τρίτων με τις υπηρεσίες της ίδιας.

Ήδη η Monzo συνεργάζεται με την υπηρεσία Emma, το app επενδύσεων Moneybox ενώ στο marketplace της συμμετέχουν διάφορες FinTech όπως για παράδειγμα η RateSetter, η Zopa, η Wealthsimple και άλλες φτιάχνοντας με αυτό το τρόπο ένα πραγματικό οικοσύστημα βασιζόμενο στο Open Banking.

Ο χρηματοπιστωτικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος χρήστης ψηφιακών τεχνολογιών και συμβάλλει ουσιαστικά στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας.

Η προώθηση της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και στην ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

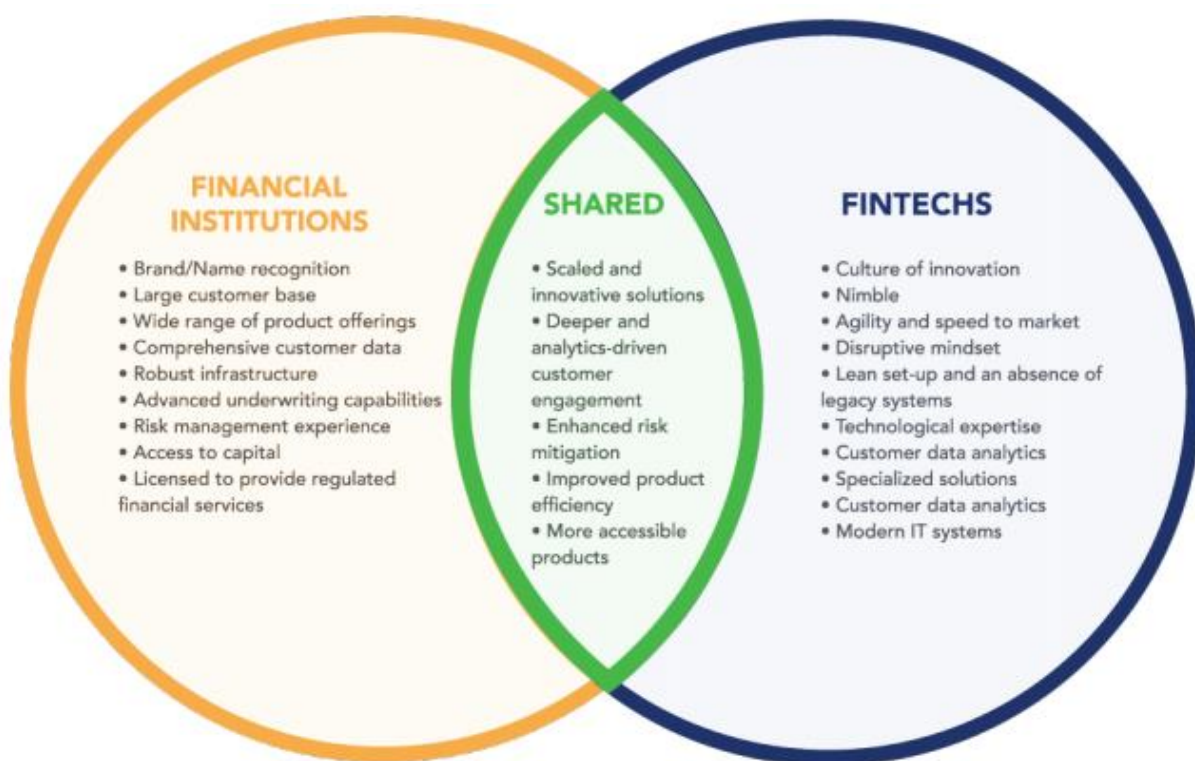

Εικόνα 6. Η κατανομή των ψηφιακών υπηρεσιών, παγκοσμίως

Η Επιτροπή έχει ήδη δημιουργήσει το παρατηρητήριο-φόρουμ της ΕΕ για την τεχνολογία blockchain, ενώ διαθέτει ευρωπαϊκό εργαστήριο χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech Laboratory), στο πλαίσιο του οποίου ευρωπαϊκές και εθνικές αρχές θα συνεργάζονται με παρόχους τεχνολογίας σε ένα ουδέτερο, μη εμπορικό περιβάλλον.

Η Επιτροπή υποβάλει έκθεση σχετικά με τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες των περιουσιακών στοιχείων που βασίζονται σε κρυπτονομίσματα και θα καταρτίσει μια ολοκληρωμένη στρατηγική σχετικά με την τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού και την τεχνολογία blockchain, που θα καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομίας. Το κατανεμημένο καθολικό είναι μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων για κοινή χρήση μέσω δικτύου. Το πιο γνωστό είδος κατανεμημένου καθολικού είναι η τεχνολογία blockchain. Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει διαβουλεύσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο προώθησης της ψηφιοποίησης πληροφοριών που δημοσιεύονται από εισηγμένες εταιρείες στην Ευρώπη, μεταξύ άλλων με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών για τη διασύνδεση των εθνικών βάσεων δεδομένων. Ως αποτέλεσμα, οι επενδυτές θα έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες που θα τους βοηθούν στις επενδυτικές αποφάσεις τους.

Η Επιτροπή επίσης διοργανώνει εργαστήρια για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Με βάση τις οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, η Επιτροπή προτείνει σχέδιο με βέλτιστες πρακτικές σχετικά με το περιβάλλον προστατευμένης εκτέλεσης. Ένα περιβάλλον προστατευμένης εκτέλεσης είναι ένα πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί από ρυθμιστικές αρχές, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε νεοφυείς επιχειρήσεις στον τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας και σε άλλες καινοτόμες επιχειρήσεις να πραγματοποιούν ζωντανές δοκιμές σε ελεγχόμενο περιβάλλον, υπό την εποπτεία ρυθμιστικής αρχής. Το περιβάλλον προστατευμένης εκτέλεσης χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο, κυρίως στις ανεπτυγμένες χρηματοπιστωτικές αγορές.

Εικόνα 7. Το κοινό πεδίο μεταξύ του συνόλου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και της φιλοσοφίας του FinTech

Κεφάλαιο 2: Το Fintech και ο τραπεζικός κλάδος

2.1. Το FinTech και οι τράπεζες

Όσον αφορά τις τράπεζες, το Fintech για τις επιχειρήσεις θα δίνει κίνητρα είτε να βρουν νέες καινοτομίες είτε να εκμεταλλευτούν την παραδοσιακή οικονομία του φάσματος των τραπεζών, καθιστώντας τις ρυθμιζόμενες οντότητες. Οι τράπεζες, από την άλλη πλευρά, είτε θα αποκτήσουν ή θα υιοθετήσουν τις καινοτομίες Fintech, αλ-λά μπορεί να παρεμποδιστούν από την τρέχουσα επιχειρηματική τους δραστηριότητα των εταιριών Fintech. Το Fintech μπορεί να επιφέρει περισσότερες αλλαγές δημιουργώντας νέα χρηματοοικονομικά εφαρμογές διαμεσολάβησης παρά με την αλλαγή των σημερινών εφαρμογών (Aaron, Rivaden-eyra and Sohal, 2017).

Οι τράπεζες έχουν να αντιμετωπίσουν έναν σκληρό ανταγωνισμό εδώ και μερικά χρόνια και τώρα αρχίζουν να συνειδητοποιούν αυτή την καινοτομία που είναι ίσως ζωτικής σημασίας για να διατηρήσουν την ηγετική τους θέση στην αγορά. Ιδιαίτερα, οι παλαιότερες τράπεζες όσο εισέρχονται σε αυτό το νέο πεδίο υπηρεσιών, τόσο με-γαλύτερη είναι η ευκαιρία τους να επηρεάσουν τις εξελίξεις της αγοράς και να καθορίσουν τα βιομηχανικά πρότυπα.

Η χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση προσπαθεί να λύσει και να εξηγήσει τις διάφο-ρες λειτουργίες των τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών υποδομών. Στη συνέχεια, καταδύουμε βαθύτερα σε κάθε μία από αυτές τις λειτουργίες. Οι θεμελιώδεις οικονο-μικές δυσκολίες που οδηγούν στη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση μπορούν να ομαδοποιηθούν ως ακολούθως: ελλιπείς πληροφορίες, έλλειψη δέσμευσης και περιο-ρισμένη εκτελεστικότητα συμβάσεων, κόστος συναλλαγής, έλλειψη σύμπτωσης στο χρονοδιάγραμμα της παραγωγής και κατανάλωση.

2.2 Το FinTech ως ανταγωνιστής του τραπεζικού κλάδου

Η σύγχρονη τράπεζα θα πρέπει να αναπτύξει ένα μοντέλο απλό και ευκίνητο (lean/agile), ώστε να προσφέρει ευελιξία τόσο στη λήψη αποφάσεων όσο και στις οποιεσδήποτε μεταβολές προέρχονται από ήδη διαμορφωμένες τάσεις ή/και «αναταράξεις» στον τομέα των τεχνολογιών και των υπηρεσιών. Το lean banking και η απλότητα ως ξεκάθαρες τάσεις που διαμορφώνονται επιτρέπουν την αξιοποίηση των ευκαιριών, ενώ οι διοικήσεις των τραπεζών θα δύνανται να εστιάζουν τη στρατηγική τους στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων, στην επίτευξη οικονομιών κλίμακας και τη μείωση του λειτουργικού κόστους, στη βελτίωση της αποδοτικότητας (efficiency) και τέλος στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου μοντέλου, που θα προσφέρει ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα διασφάλισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (service quality) και αποτελεσματικότητας (effectiveness).

Τα πιστωτικά ιδρύματα, ανάλογα με τις παρεχόμενες υπηρεσίες επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες ομάδες πελατών (target group) ή ακόμα λαμβάνουν υπόψη τον ανταγωνισμό και τα στοιχεία που προσδιορίζουν τη ζήτηση για τραπεζικές υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο, λόγω της τάσης για Glocalization, εφόσον οι προτιμήσεις των πελατών παρουσιάζουν δημογραφικές, γεωγραφικές, και πολιτισμικές διαφοροποιήσεις.

Μια σύγχρονη τράπεζα θα πρέπει να εστιάσει και να επενδύσει σε ορισμένα σημεία κλειδιά για να παραμείνει ανταγωνιστική. α) Στην καινοτομία και στην αξιοποίηση των τεχνολογικών αλλαγών. Οι τράπεζες θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εκμεταλλεύονται τις νέες ευκαιρίες, καθώς επίσης να αναπτύσσουν πρωτοποριακούς τρόπους κάλυψης των αναγκών των πελατών. Η τράπεζα του μέλλοντος θα περιορίσει τα φυσικά κανάλια διανομής, ενώ απαραίτητες προμηνύονται συνεργασίες με εταιρίες εκτός του κλάδου ούτως ώστε να παρέχονται καινοτόμες υπηρεσίες που να καλύπτουν τις αναδυόμενες ανάγκες του καταναλωτή (πχ συνεργασία με κλάδο τηλεπικοινωνιών, λιανικό εμπόριο, τομείς πληρωμών). β) Προσαρμοστικότητα και ευελιξία. Οι τράπεζες θα πρέπει να έχουν την απαραίτητη ευκινησία ούτως ώστε να διαχειρίζονται την αλλαγή γρήγορα και άμεσα, είτε αυτή αφορά σε τεχνολογικό επίπεδο είτε σε νομοθετικό είτε σε προτιμήσεις των πελατών ή στο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται. Οι τράπεζες που αδυνατούν να προσαρμοστούν στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον γρήγορα θα αποτύχουν. γ) Ανάκτηση εμπιστοσύνης και δημιουργία αξίας για τον πελάτη. Στο παρελθόν η προσέγγιση των τραπεζών ήταν εστιασμένη στο προϊόν και ακολουθούσαν επιθετικό μάρκετινγκ. Η σύγχρονη Τράπεζα πρέπει να ακολουθήσει μια

προσέγγιση με επίκεντρο τον πελάτη: πελατοκεντρική δόμηση, στροφή στην εξυπηρέτηση του πελάτη και κάλυψη των αναγκών του, δημιουργία αξίας για τον πελάτη και επίτευξη κερδοφορίας μέσω αυτής, ανάπτυξη σχέσεων (cross selling) και βελτίωση της εμπειρίας του πελάτη (customer experience). Οι δε ηγέτες του κλάδου θα διακριθούν από την ικανότητα τους να καλύπτουν τις ανάγκες των καταναλωτών πριν αυτές εκφραστούν. δ) Διαχείριση του κόστους. Δεδομένων των συμπιεσμένων περιθωρίων κέρδους η διαχείριση του κόστους αναδεικνύεται σε προαπαιτούμενο για κάθε τράπεζα που θέλει έστω απλά να διατηρήσει τη θέση της. Μεταξύ άλλων η διαχείριση του κόστους αφορά σε μείωση των περιττών-πλεοναζόντων (redundancies), βελτίωση διαδικασιών και τεχνολογίας σε επίπεδο επιχειρηματικών μονάδων, προϊόντων και διαδικασιών, αποτελεσματικότερη διαχείριση των κανονιστικών απαιτήσεων.

Τα πιο σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα που επηρεάζουν τις τράπεζες είναι τα ψηφιακά πορτοφόλια (digital wallets), τα οποία επιδιώκουν να προσφέρουν πιο ολοκληρωμένες υπηρεσίες στους καταναλωτές, μέσω πιο προσβάσιμων επιλογών που διευκολύνουν την καθημερινότητα των καταναλωτών. Οραματίζονται πραγματικά “έξυπνα” πορτοφόλια που θα αναβαθμίσουν τις πληρωμές και τις ημερήσιες δραστηριότητες των καταναλωτών. Στις υπηρεσίες πληρωμών φαίνεται να υπάρχει μεγαλύτερος ανταγωνισμός, όπως και στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών για τους πελάτες. Επίσης, σημαντική τάση είναι η ψηφιακή σχέση μεταξύ των ατόμων μέσω Peer-to-Peer (P2P) 13 υπηρεσιών, σε ανάγκες όπως η λήψη μικρών ποσών (microbanking) και η ανάπτυξη ηλεκτρονικών αγορών, όπως πλατφόρμες crowdfunding και P2P lending. Ο συνδυασμός αυτός των υπηρεσιών, δημιουργεί ένα νέο «οικοσύστημα» (eco-system) που υποκαθιστά υπηρεσίες που παραδοσιακά πραγματοποιούσαν οι τράπεζες. Οι σύγχρονες υπηρεσίες στον τομέα της λιανικής τραπεζικής, επιτρέπουν σε όλο και περισσότερους πελάτες να παρακάμπτουν τα τερματικά POS και να έχουν άμεση ενημέρωση για προσφορές και ευκαιρίες, με βάση τις ανάγκες τους. Η επόμενη γενιά χρηματοοικονομικών και τραπεζικών συναλλαγών θα πραγματοποιείται μέσω κινητών τηλεφώνων, με τη χρήση εφαρμογών όπως το PayPal, το Yelp, το Square, το Stripe, το iZettle και άλλες εφαρμογές πληρωμών. Στον Πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται ένα δείγμα μεγάλων μη-χρηματοοικονομικών εταιριών που δραστηριοποιούνται σε τομείς ανταγωνιστικούς προς τις τράπεζες και τις υπηρεσίες που κυρίως προσφέρουν προς το κοινό. Οι εταιρείες αυτές αποτελούν το νέο οικοσύστημα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

2.3 FinTech για μικρές επιχειρήσεις

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι πρόθυμοι να δοκιμάσουν νέα εργαλεία που θα έχουν απτό αντίκτυπο στην επιχείρησή τους. Αυτό ταιριάζει επίσης και σε πιο μικρές επιχειρήσεις και τώρα αρχίζουν να επωφελούνται από την FinTech επανάσταση. Ένας εξειδικευμένος σύμβουλος μπορεί να καλύψει τα κενά στη γνώση. Είναι σημαντικό να μπορούν επίσης να εντοπίζουν ευκαιρίες, μειώνοντας τον κίνδυνο και αύξηση της αποτελεσματικότητας. Με τις σωστές συμβουλές, οι επιχειρήσεις είναι έτοιμες να λάβουν αποφάσεις, αλλά χρειάζονται εργαλεία για την παρακολούθηση της χρήσης FinTech. Η πρόσβαση μιας επιχείρησης στη χρηματοδότηση χωρίς τη διαδικασία και τη γραφειοκρατία της παραδοσιακής τραπεζικής. Όπως και πολλές νεοσύστατες εταιρείες αντιμετωπίζει τις προκλήσεις απόκτησης χρηματοδότησης για μια οικογενειακή επιχείρηση.

Η FinTech δίνει τη δυνατότητα σε περισσότερες μικρές επιχειρήσεις να αποκτήσουν τη χρηματοδότηση που χρειάζονται. Ενώ οι περισσότεροι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων προτιμούν να συνεργαστούν με τοπικές τράπεζες, το Fintech έχει φέρει online δανεισμό σε ένα ορισμένο επίπεδο δημοτικότητας ακόμη και με εκείνους τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που θέλουν τη διαδικασία δανείου γρήγορα και τοποθετώντας κεφάλαια σε πολύ λιγότερο χρόνο από ότι θα μπορούσαν οι τράπεζες. Μια μεγάλη κατάσταση win-win για τους ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων, στην πραγματικότητα, είναι μια μικρή τράπεζα που προσφέρει μια online δανεισμό με τη χρήση FinTech.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι πρόθυμοι να δοκιμάσουν νέα εργαλεία που θα έχουν απτό αντίκτυπο στην επιχείρησή τους. Αυτό ταιριάζει επίσης και σε πιο μικρές επιχειρήσεις και τώρα αρχίζουν να επωφελούνται από την FinTech επανάσταση. Είναι σημαντικό να μπορούν επίσης να εντοπίζουν ευκαιρίες, μειώνοντας τον κίνδυνο και αύξηση της αποτελεσματικότητας. Με τις σωστές συμβουλές, οι επιχειρήσεις είναι έτοιμες να λάβουν αποφάσεις, αλλά χρειάζονται εργαλεία για την παρακολούθηση της χρήσης Fintech. Η πρόσβαση μιας επιχείρησης στη χρηματοδότηση χωρίς τη διαδικασία και τη γραφειοκρατία της παραδοσιακής τραπεζικής. Όπως και πολλές νεοσύστατες εταιρείες αντιμετωπίζει τις προκλήσεις απόκτησης χρηματοδότησης για μια οικογενειακή επιχείρηση.

Το FinTech δίνει τη δυνατότητα στις μικρές επιχειρήσεις να εξυπηρετούν πελάτες σε όλο τον κόσμο σε πραγματικό χρόνο, να δέχονται πληρωμές, να πληρώνουν εργαζόμενους και ακόμη και να διαχειρίζονται τα αποθέματα τους ενώ παράλληλα ξοδεύουν λιγότερα από ποτέ με μεθόδους χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Ενώ πολλές πτυχές του FinTech είναι πλέον ενσωματωμένες στις επιχειρήσεις τόσο σφιχτά, είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς τη λειτουργία χωρίς αυτές, άλλοι είναι νέοι και μερικοί δεν έχουν ακόμη σχεδιαστεί ακόμα (Kearns A.,2018).

2.4 Το μέλλον του FinTech και οι τράπεζες

Η πιο γνωστή τράπεζα άμεσου χαρακτήρα είναι η **N26**, η οποία και ξεκίνησε τη λειτουργία της ως **Number 26** πριν από περίπου δύο χρόνια στη Γερμανία.

Η FinTech start-up εστιάζει σχεδόν αποκλειστικά στο mobile banking, αφού αντί για υποκαταστήματα, τα πάντα (συναλλαγές και εξυπηρέτηση πελατών) γίνονται online. Η τράπεζα προσφέρει έναν λογαριασμό όψεως και μία πιστωτική/ανάληψης MasterCard.

Ο πρώτος είναι ένας κανονικός γερμανικός τραπεζικός λογαριασμός με IBAN και προστασία από το γερμανικό δημόσιο μέχρι και το ποσό των 100.000€. Η δεύτερη μπορεί να χρησιμοποιηθεί κανονικά παγκοσμίως όπως θα κάνατε και με μία τυπική MasterCard.

Η N26 δεν χρεώνει ούτε την κάρτα (έκδοση/συνδρομή), ούτε τα εμβάσματα (εισερχόμενα/εξερχόμενα) εντός Ευρώπης (SEPA*), ούτε τις αναλήψεις από ATM, ούτε καν προμήθειες συναλλάγματος (αν συναλλαχθείτε σε διαφορετικό νόμισμα, η μετατροπή γίνεται βάσει των ισοτιμιών της MasterCard). Η τράπεζα υποστηρίζει ότι τα έσοδα της προέρχονται από τις προμήθειες που εισπράττει από τη MasterCard. Όπως ανακοίνωσαν τα στελέχη της, πλέον η τράπεζα μετράει 500.000 πελάτες σε όλη την Ευρώπη. Ενδεικτικά, μόνο τον Μάρτιο, για κάθε μέρα πρόσθετε 1.000 πελάτες ημερησίως.

Πλέον 1.500 πελάτες υπογράφουν καθημερινά. Συνολικά πραγματοποιούνται πάνω από 5,9 δισ. δολάρια σε συναλλαγές, ενώ οι βασικές αγορές είναι η Αυστρία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ιταλία και φυσικά η Γερμανία.

Τόσο οι τράπεζες όσο και Venture Capitals έχουν πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις σε Fintech, αντανakλώντας τις προσδοκίες τους για ουσιαστικές αλλαγές στην τραπεζική βιομηχανία.

Σε αυτό το πλαίσιο, η BCBS δημιούργησε μια ομάδα εργασίας για να δώσει μια εικόνα των τελευταίων εξελίξεων και, ειδικότερα, να διερευνήσει τις συνέπειες για τις τράπεζες και τις εποπτικές αρχές.

Ο επιταχυνόμενος ρυθμός των αλλαγών στο fintech δημιουργεί νέες προκλήσεις για τις τράπεζες και τα επιχειρηματικά τους μοντέλα.

Στρατηγικοί αναλυτές εκτιμούν ότι ένα σημαντικό μέρος των κερδών των τραπεζών, ειδικά στον τομέα της λιανικής τραπεζικής, κινδυνεύει κατά τα επόμενα 10 χρόνια, ωστόσο άλλοι ισχυρίζονται ότι οι τράπεζες θα μπορέσουν να είτε να απορροφήσουν είτε να θέσουν εκτός αγοράς τους νέους ανταγωνιστές τους, βελτιώνοντας τη δική τους αποτελεσματικότητα και τις δυνατότητές τους.

Η ανάλυση που παρουσιάζει η BCBS εξετάζει διάφορα σενάρια και αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις που θα έχουν στον τραπεζικό κλάδο.

Μια κοινή παραδοχή στα διάφορα σενάρια είναι ότι οι τράπεζες θα δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να διατηρήσουν τα τρέχοντα μοντέλα λειτουργίας τους, δεδομένων των ραγδαίων τεχνολογικών αλλαγών αλλά και των προσδοκιών των πελατών τους.

Οι εμπειρογνώμονες του τραπεζικού κλάδου εκτιμούν ότι το μέλλον των τραπεζών θα περιλαμβάνει όλο και περισσότερο μια συνεχή μάχη για τη σχέση τους με τους πελάτες τους.

Σε ποιο βαθμό οι τράπεζες ή οι νεοεισερχόμενες στον κλάδο fintech εταιρίες θα κερδίσουν την εμπιστοσύνη των πελατών διαφέρει σε κάθε σενάριο.

Ωστόσο, η σημερινή θέση των τραπεζών αμφισβητείται σχεδόν σε κάθε σενάριο.

Η εμφάνιση του fintech είναι μόνο το τελευταίο κύμα καινοτομίας που επηρεάζει τον τραπεζικό κλάδο.

Ενώ οι τράπεζες έχουν περάσει διάφορες φάσεις καινοτομίας λόγω των εξελιγμένων τεχνολογικών δυνατοτήτων, η Fintech τεχνολογία έχει τη δυνατότητα να μειώσει τα εμπόδια εισόδου στην αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και να αυξήσει το ρόλο των δεδομένων ως του βασικού εμπορεύματος και να προωθήσει την εμφάνιση νέων επιχειρηματικών μοντέλων.

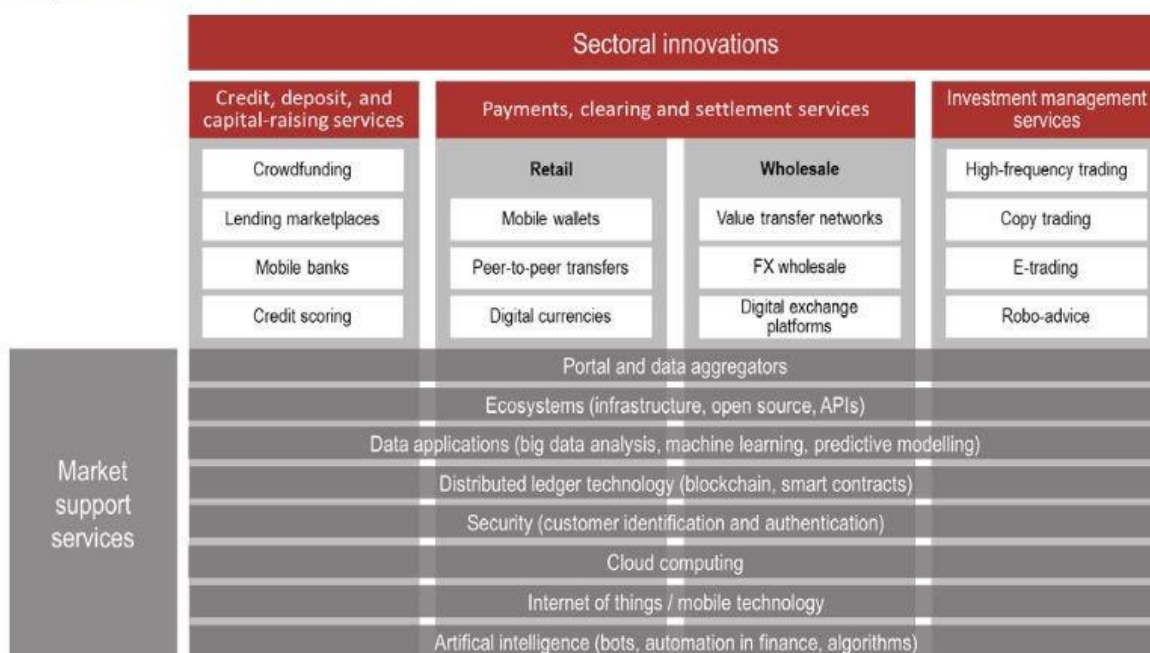
Κατά συνέπεια, το εύρος και ο χαρακτήρας των κινδύνων και των δραστηριοτήτων των τραπεζών μεταβάλλονται ταχέως και οι κανόνες που διέπουν την τραπεζική αγορά μπορεί να χρειαστεί να εξελιχθούν επίσης. Αυτές οι εξελίξεις μπορεί πράγματι να αποδειχθούν πιο αποδιοργανωτικές σε σχέση με τις προηγούμενες αλλαγές στον τραπεζικό κλάδο αναφέρει η BCBS.

Δεδομένης της αβεβαιότητας των παραγόντων αυτών, η BCBS αναγνωρίζει ότι θα πρέπει πρώτα να συμβάλει στην κοινή κατανόηση των κινδύνων και των ευκαιριών που συνδέονται με τη fintech τεχνολογία στον τραπεζικό τομέα, περιγράφοντας τις παρατηρούμενες πρακτικές πριν από τον καθορισμό των αναγκών για τυχόν νέες απαιτήσεις ή τεχνικές συστάσεις.

Η BCBS αναγνωρίζει επίσης ότι τα ζητήματα που σχετίζονται με την Fintech τεχνολογία περιλαμβάνουν διάφορους τομείς τόσο με θεσμικό όσο και εποπτικό χαρακτήρα.

Το report της BCBS συνδυάζει ιστορική έρευνα, την ανάλυση προϊόντων fintech και την ανάλυση σεναρίων, καθώς και έρευνες σχετικά με τις δραστηριότητες των μελών της BCBS, για να παρέχει μια προοπτική για τη fintech τεχνολογία και τον πιθανό αντίκτυπό τους στον τραπεζικό κλάδο και την τράπεζα εποπτεία.

Graph 1: Sectors of innovative services

Source: BCBS.

Εικόνα 8. Το σύνολο του συστήματος της αγοράς του χρήματος

Στην έκθεση της EBA καταγράφονται οι 10 βασικές «επιπλοκές» που μπορεί να έχει η επέκταση του fintech στον τραπεζικό κλάδο και οι τρόποι με τους οποίους θα πρέπει να αντιδράσουν σε αυτές τόσο οι εποπτικές αρχές όσο και οι ίδιες οι τράπεζες.

1. Τόσο η φύση όσο και η μορφή των ρίσκων που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι τράπεζες αναμένεται να αλλάξουν καθώς χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο οι νέες τεχνολογίες, οι οποίες μπορούν να επιδράσουν στα μοντέλα λειτουργίας των τραπεζών.

Φυσικά οι νέες τεχνολογίες δεν δημιουργούν μόνο ρίσκα αλλά και νέες ευκαιρίες τόσο για τις ίδιες τις τράπεζες όσο και για τους καταναλωτές.

Αν και οι αρχές ελέγχου του τραπεζικού συστήματος θα πρέπει να παραμείνουν προσηλωμένες στη διασφάλιση της ασφάλειας και της ευρωστίας του τραπεζικού συστήματος, θα πρέπει να αναζητήσουν και ευκαιρίες προκειμένου αυτά τα δύο παραπάνω στοιχεία να ενισχυθούν και παράλληλα να υπάρξει πλήρης «εκμετάλλευση» των νέων τεχνολογικών στον τραπεζικό κλάδο.

Οι βασικοί κίνδυνοι που αναδύονται με την εμφάνιση του fintech αφορούν στη στρατηγική, την λειτουργία, τις κυβερνοεπιθέσεις αλλά και στη συμμόρφωση.

Αυτοί οι κίνδυνοι αφορούν τόσο τις υπάρχουσες τράπεζες όσο και τους νέους ομίλου που λειτουργούν μόνο μέσα των τεχνολογιών.

Η ασφάλεια, η ευρωστία και η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος μπορούν να διασφαλιστούν μέσω νέων προγραμμάτων εποπτείας τα οποία θα εξασφαλίσουν ότι οι τράπεζες διαθέτουν ορθό τρόπο διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που προέρχονται από τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Σε αυτόν τον τρόπο διαχείρισης μπορεί να περιλαμβάνονται ισχυρές στρατηγικές που επιτρέπουν στις τράπεζες να προσαρμοστούν με ασφάλεια στα νέα δεδομένα και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις τυχόν επιπτώσεις που μπορεί να έχει η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στα έσοδά τους.

Οι τράπεζες θα πρέπει να εκπαιδεύσουν το προσωπικό τους.

Θα πρέπει να υπάρξει εισαγωγή νέων προϊόντων «ευθυγραμμισμένων» με τις νέες τεχνολογίες.

Θα πρέπει να εφαρμοστούν διαδικασίες διαχείρισης ρίσκου ανάλογες με αυτές που προτείνονται στο Principle for sound management of operational risk (PSMOR) της Επιτροπής της Βασιλείας.

Τράπεζες, εταιρείες παροχής υπηρεσιών και εταιρείες fintech ενισχύουν τη χρήση νέων ανεπτυγμένων τεχνολογιών προκειμένου να προσφέρουν καινοτόμα προϊόντα, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (AI), η εκμάθηση μέσω μηχανών (ML), αναβαθμισμένες αναλύσεις στοιχείων.

Οι νέες υπηρεσίες των τραπεζών μπορούν να γίνουν μέσω της μεθόδου του outsourcing, κάτι το οποίο θα τις βοηθήσει να περιορίσουν περαιτέρω το κόστος λειτουργίας τους.

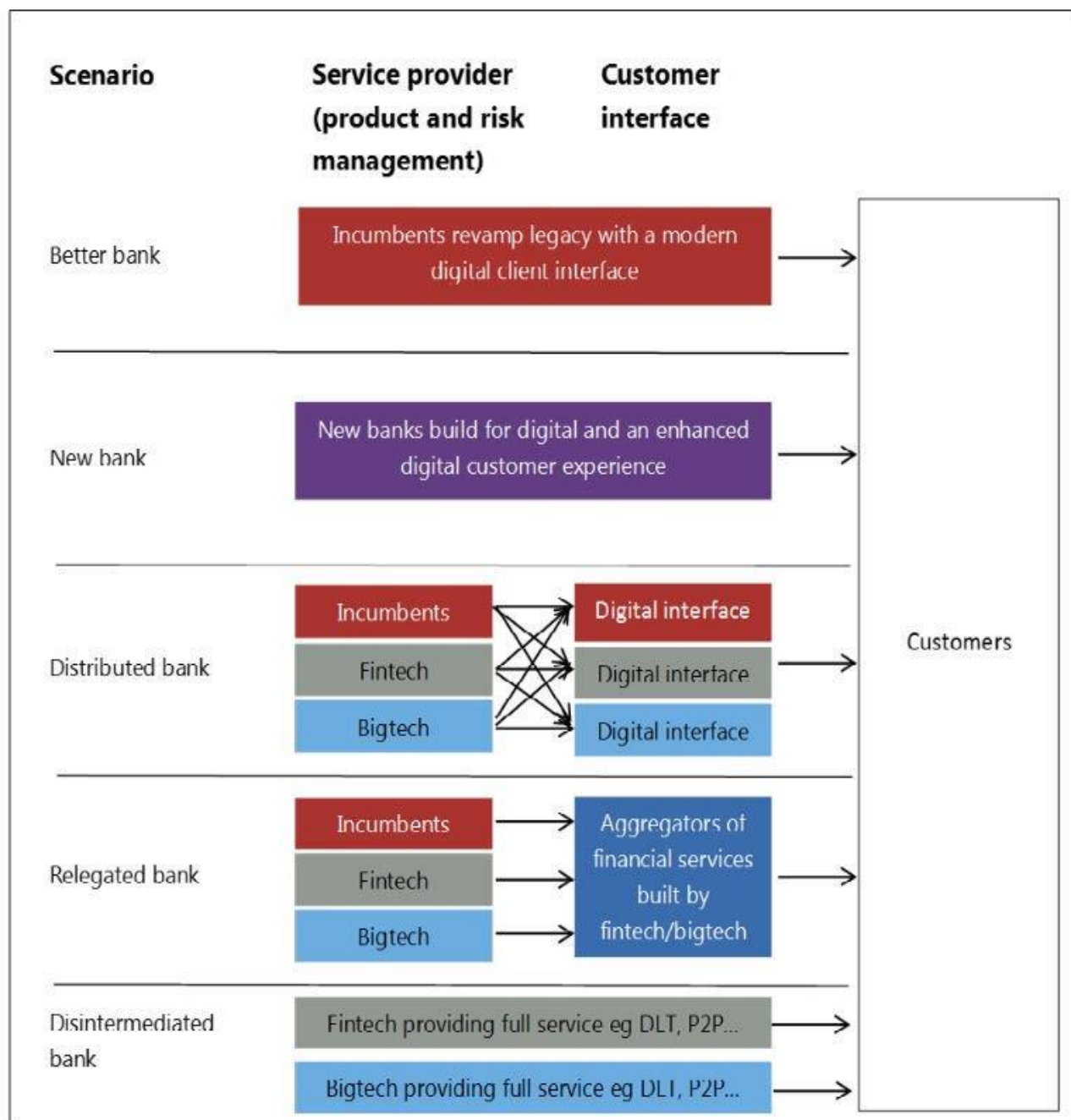
Όμως όλη αυτή η διαδικασία θα πρέπει να γίνει πολύ προσεκτικά ώστε να μειωθούν τυχόν κίνδυνοι. Το FinTech έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τα παραδοσιακά τραπεζικά επιχειρηματικά μοντέλα, τις δομές και τις λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Τέτοιες αλλαγές που σχετίζονται με το fintech ενδέχεται να απαιτήσουν από τους εποπτικούς φορείς τραπεζών να επανεξετάσουν τα τρέχοντα μοντέλα εποπτείας και τους πόρους τους, προκειμένου να διασφαλίσουν τη συνέχιση της αποτελεσματικής εποπτείας του τραπεζικού συστήματος.

Η ασφάλεια και η ευρωστία θα μπορούσαν να ενισχυθούν από τις εποπτικές αρχές των τραπεζών που αξιολογούν τα υπάρχοντα προγράμματα στελέχωσής τους και την κατάρτιση ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι γνώσεις, οι δεξιότητες και τα εργαλεία του προσωπικού τους παραμένουν σχετικές και αποτελεσματικές στην εποπτεία των κινδύνων των νέων τεχνολογιών και των καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων.

Οι εποπτικές αρχές ενδέχεται να χρειαστεί να εξετάσουν την προσθήκη προσωπικού με εξειδικευμένες δεξιότητες για να συμπληρώσουν την υφιστάμενη εμπειρογνωμοσύνη.

Graph 5: Overview of the five scenarios and the role players

Colour code: red indicates incumbent banks; purple new players; grey specialised fintech companies; and blue bigtech companies.

Source: BCBS illustration of scenarios based on the BankNXT study *The future of banking: four scenarios*, October 2015, banknxt.com/53478/future-banking-scenarios/.

Εικόνα 9. Σενάρια ανάπτυξης

Κεφάλαιο 3 : FinTech και καινοτομία

3.1. Η καινοτομία της υπηρεσίας

Η Ευρώπη φαίνεται να αυξάνει την ανταγωνιστικότητά της στον τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας προσελκύοντας έτσι ολοένα και περισσότερα κεφάλαια. Οι επενδυτές κατά το α' τρίμηνο του έτους έδειξαν να στρέφονται προς τις ευρωπαϊκές fintech εις βάρος των αμερικανικών. Οι ευρωπαϊκές startups χρηματοδοτήθηκαν σύμφωνα με έρευνα της CB Insights με 667 εκ δολάρια (ποσό αυξημένο κατά 250% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο και κατά 133% σε σχέση με αντίστοιχο προηγούμενο τρίμηνο). Από την άλλη μεριά οι αμερικανικές fintech επιχειρήσεις είδαν μια μείωση κατά 8% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο και 39% κατά το ίδιο τρίμηνο τον περασμένο χρόνο και έτσι απορρόφησαν 1,1 δις δολάρια από επενδυτικά κεφάλαια.

Στην κατηγορία του FinTech εντάσσονται εταιρείες που αναπτύσσουν λύσεις σε τομείς όπως: ηλεκτρονικές πληρωμές, ηλεκτρονική τραπεζική, ασφάλεια συναλλαγών, μεταφορές χρημάτων, «κοινωνική» πιστοληπτική ικανότητα, ηλεκτρονικά πορτοφόλια, ηλεκτρονική τιμολόγηση, διαχείριση μισθοδοσίας, εκκαθάριση συναλλαγών, εναλλακτικά νομίσματα, εναλλακτικές αγορές μετοχών και αξιών, εναλλακτικές πλατφόρμες άντλησης κεφαλαίων, είτε από το διαδικτυακό πλήθος είτε από ιδιώτες επενδυτές, εναλλακτικές πλατφόρμες δανεισμού μεταξύ φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, εναλλακτικές πλατφόρμες υποθηκών, εναλλακτικές υπηρεσίες ασφάλισης και άλλους.

HOW MUCH IS FUNDING TO FIN TECH STARTUPS BOOMING? ALMOST \$14B IN LAST 12 MONTHS

From less than \$1 billion in Q2 2010 to nearly \$3 billion in Q1 2015

Source: https://www.cbinsights.com/industry?sector=281&setup=2&public_list

CB INSIGHTS

Εικόνα 10. Οι μπλε μπάρες δείχνουν το ύψος των επενδύσεων σε fintech επιχειρήσεις από το δεύτερο τρίμηνο του 2012 μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2015 ενώ η πορτοκαλί γραμμή δείχνει τις συμφωνίες που κλείστηκαν με fintech στο ίδιο χρονικό διάστημα

Υπάρχουν 4 μεγάλες κατηγορίες χρηστών της FinTech: B2B (επιχείρηση προς επιχείρηση) 1) για τράπεζες 2) για εταιρίες – πελάτες B2C (επιχείρηση προς καταναλωτή) 3) για μικρές επιχειρήσεις και 4) για καταναλωτές. Οι τάσεις προς την τραπεζική μέσω τηλεφώνου (mobile banking), οι αυξανόμενες πληροφορίες, τα δεδομένα και η πιο ακριβής ανάλυση τους δημιουργούν ευκαιρίες για τις τέσσερις ομάδες να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους με πρωτόγνωρους τρόπους.

Σήμερα οι FinTech επιχειρήσεις ανταγωνίζονται τις τράπεζες στις περισσότερες υπηρεσίες του χρηματοπιστωτικού τομέα. Κυρίως λόγω του θεσμικού πλαισίου και των εσωτερικών διαδικασιών τους οι τράπεζες δυσκολεύονται να συμβαδίσουν με τις FinTech σε όρους καινοτομίας και ταχύτητας.

Οι τράπεζες όμως έχοντας στην κατοχή τους μεγάλη ποσότητα κεφαλαίων βρίσκουν σταδιακά έναν άλλο τρόπο για να συμβαδίσουν με αυτές, δημιουργώντας ή επενδύοντας σε θερμοκοιτίδες

και επιταχυντές νεοφυών επιχειρήσεων και πιο συγκεκριμένα επιχειρήσεων που δημιουργούν χρηματοοικονομική τεχνολογία. Με αυτόν τον τρόπο οι τράπεζες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια νέα FinTech καινοτομία αλλά πολύ περισσότερο μπορούν να εξαγοράσουν μέρος ή ακόμα και ολόκληρη την startup που τη δημιούργησε αποκτώντας πλέον αυτές το πλεονέκτημα στην αγορά.

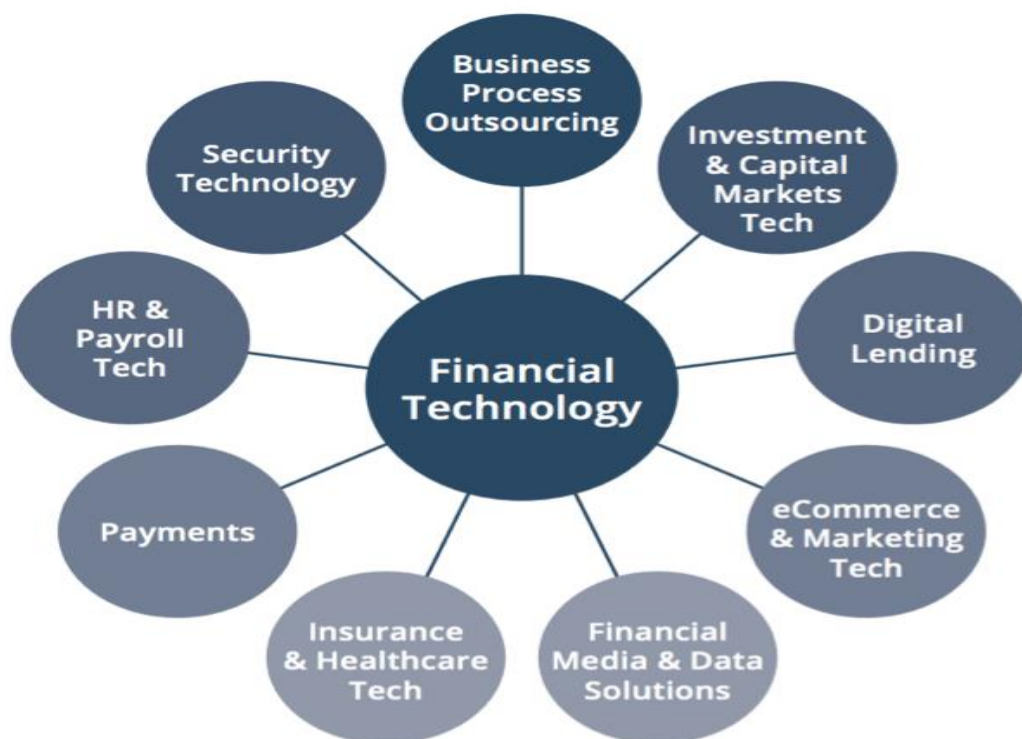
Στο παρελθόν τα άτομα αλλά και οι επιχειρήσεις προκειμένου να λάβουν οικονομικές αποφάσεις χρησιμοποιούσαν το αόρατο χέρι της αγοράς που εκφραζόταν μέσα από τις τιμές. Οι νέες τεχνολογίες, όπως η μηχανική μάθηση, οι αναλύσεις πρόβλεψης συμπεριφοράς και το marketing που βασίζεται στην ανάλυση δεδομένων αφαίρεσαν τις μη ασφαλείς προβλέψεις από τις χρηματοοικονομικές αποφάσεις. Οι εφαρμογές με τεχνολογία μηχανικής μάθησης δεν μαθαίνουν απλά τις συνήθειες των χρηστών τις οποίες συνήθως δεν γνωρίζουν ούτε οι ίδιοι άλλα τους εισάγουν σε παιχνίδια μάθησης έτσι ώστε να βελτιώνουν τις αυτοματοποιημένες και ασυνείδητες αποφάσεις τους γύρω από την αποταμίευση και την κατανάλωση. Από την άλλη μεριά οι βελτιωμένες αναλύσεις δεδομένων θα βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν τις επενδυτικές τους αποφάσεις και να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για καινοτομία.

Ένα σχετικά νέο πεδίο έρευνας στα χρηματοοικονομικά είναι η συμπεριφορική χρηματοοικονομική (behavioural finance) η οποία, για να εξηγήσει τις ανωμαλίες της αγοράς όπως απότομες αυξήσεις και πτώσεις των τιμών στις χρηματαγορές και τις κεφαλαιαγορές προτείνει θεωρίες οι οποίες βασίζονται στην ψυχολογία. Με τη συμπεριφορική χρηματοοικονομική θα ασχοληθούμε σε άλλη δημοσίευση εκτενέστερα αλλά εδώ είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι όλο και περισσότερες FinTech startups χρησιμοποιούν ως βάση των αναλύσεων τους τις αρχές της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής.

3.2. Η καινοτομία μέσω της επιτάχυνσης

Περισσότεροι από τους μισούς επιταχυντές επιχειρήσεων, (52,1%) παγκοσμίως, χρηματοδοτούνται έστω και μερικά από μεγάλες εταιρίες. Αυτό συμβαίνει γιατί με αυτόν τον τρόπο, οι μεγάλες εταιρίες μπορούν και συνδέονται πιο εύκολα και αποδοτικά με start-up. Οι επιταχυντές από την άλλη πλευρά, με αυτόν τον τρόπο χρηματοδοτούν το χαρτοφυλάκιό τους από νεοφυείς επιχειρήσεις και βελτιώνουν τις προοπτικές αυτών να πουληθούν, να χρηματοδοτηθούν περαιτέρω ή και να εξαγοραστούν από τις εταιρείες αυτές.

Ταυτόχρονα, οι νέοι καινοτόμοι επιχειρηματίες βρίσκουν μια πλειάδα παροχών στους επιταχυντές επιχειρήσεων. Οι οργανισμοί αυτοί διοικούνται από ανθρώπους οι οποίοι είναι ειδικοί στις start-up και στην ανάπτυξη αυτών. Δεν υπάρχει λοιπόν μεγαλύτερο πλεονέκτημα από το να δουλεύει και να αναπτύσσεται ένας νέος επιχειρηματίας στον ίδιο χώρο με αυτούς. Οι υποδομές και οι παροχές είναι οι πλέον σύγχρονες και επιπλέον, παράγοντας εξίσου σημαντικός, οι νέοι αυτοί έρχονται σε επαφή μεταξύ τους ανταλλάσσοντας ιδέες και απόψεις.

Εικόνα 11. Οι επιμέρους δράσεις και δραστηριότητες του FinTech

Στον τομέα του FinTech έχουν στρέψει το «βλέμμα» τους και τα Venture Capital και Private Equity επενδυτικά κεφάλαια, με τις χρηματοδοτήσεις παγκοσμίως να τριπλασιάζονται το 2014 φθάνοντας τα 12,1 δισ. δολάρια, από 4,05 δισ. δολάρια το 2013 και κάτω από 2 δισ. το 2010. Στην Ευρώπη, ως σημαντικά FinTech κέντρα έχουν αναδυθεί το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία (623 εκατ. δολ. επενδύσεων το 2014), οι Σκανδιναβικές χώρες (345 εκατ.) και η Ολλανδία (306 εκατ. δολ. το 2014).

Στις πιο σημαντικές FinTech start-ups συμπεριλαμβάνονται εταιρείες όπως οι : Stripe (ΗΠΑ, 2010, υλισμικό και λογισμικό που επιτρέπει σε εμπόρους και επιχειρήσεις να λαμβάνουν και να διαχειρίζονται ηλεκτρονικές πληρωμές, 280 εκατ. δολ. σε επενδύσεις), TransferWise (Ηνωμένο Βασίλειο, 2010, μεταφορές χρημάτων στο εξωτερικό από φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις χωρίς τις υψηλές τραπεζικές χρεώσεις, 90 εκατ. δολ. σε επενδύσεις), iZettle (Ηνωμένο Βασίλειο, 2010, τερματικά και εφαρμογές για αποδοχή και διαχείριση πληρωμών από επιχειρήσεις μέσω κινητών τηλεφώνων, 244 εκατ. δολ. σε επενδύσεις), Gusto (πρώην ZenPayroll, ΗΠΑ, 2011, διαχείριση και καταβολή μισθοδοσίας στο cloud, 136 εκατ. δολ. σε επενδύσεις), Square (ΗΠΑ, 2009, πλήρης οικονομική διαχείριση μίας επιχείρησης, αποδοχή πληρωμών στο ηλεκτρονικό και το φυσικό κανάλι πώλησης, καταγραφή πωλήσεων, διαχείριση αποθήκης, κοκ., 591 εκατ. δολ. σε επενδύσεις, IPO στην Νέα Υόρκη στα 2,9 δισ. δολάρια κεφαλαιοποίηση), Coinbase (ΗΠΑ, 2012, ένα από τα πλέον δημοφιλή ψηφιακά πορτοφόλια για συναλλαγές με Bitcoin, 107 εκατ. δολ. σε επενδύσεις), και άλλες. Τα πιο ενεργά Venture Capital funds στον κλάδο είναι μεταξύ άλλων τα Accel Partners, Andreessen Horowitz, Greylock Partners, Kleiner Perkins Caufield & Byers, New Enterprise Associates και Sequoia Capital.

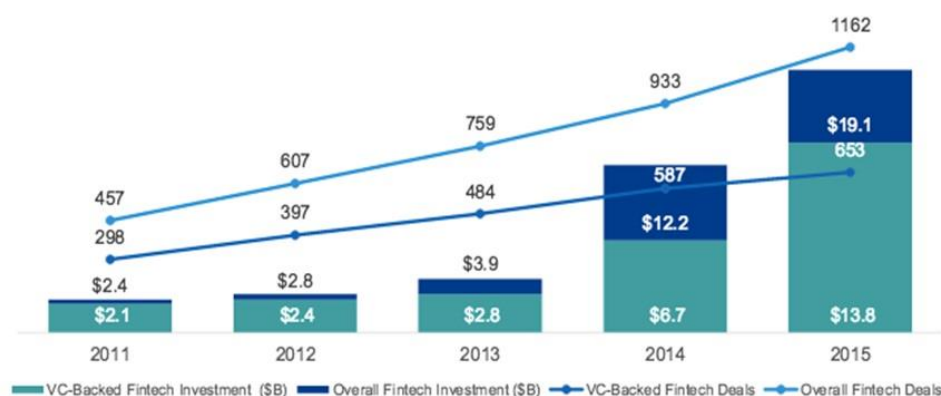
Η σημαντικότερη εταιρεία του κλάδου αυτή τη στιγμή είναι η Viva, η οποία πρόλαβε να εδραιωθεί σε άλλες υπηρεσίες (π.χ. τηλεπικοινωνίες, αγορά εισιτηρίων, μεταφορές, θεάματα), προτού οι μέτοχοί της επικεντρωθούν στο μεγάλο τους «όραμα»: μία εταιρεία ηλεκτρονικού χρήματος και πληρωμών που πλαισιώνει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και επεκτείνεται δυναμικά στο εξωτερικό.

Η κύρια αιτία που οι επιταχυντές επιχειρήσεων έχουν εξαπλωθεί σε μεγάλο βαθμό στην παγκόσμια αγορά είναι ότι συνδυάζουν πλεονεκτήματα τόσο για τις startups όσο και για τους επενδυτές.

Οι business accelerators, όπως λέγονται οι επιταχυντές επιχειρήσεων στην αγγλική, είναι οργανισμοί οι οποίοι προσφέρουν μια γκάμα υποστηρικτικών υπηρεσιών και χρηματοδότησης σε

startups. Συνήθως λειτουργούν εισάγοντας επιχειρήσεις σε προγράμματα διάρκειας από 1-6 μήνες τα οποία παρέχουν καθοδήγηση, χώρους γραφείων και υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας. Η πλέον όμως σημαντική παροχή τους είναι η πρόσβαση σε κεφάλαια, με αντάλλαγμα ένα μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της νέας επιχείρησης. Αυτό συνεπάγεται ότι αυτά τα προγράμματα ανάπτυξης είναι χρονικά ευαίσθητα και πολύ εντατικά.

Annual Global Fintech Financing Trend
VC-Backed Fintech Companies vs. Overall Fintech Investment*, 2011 - 2015

*Overall investment includes fintech funding by angel investors, angel groups, private equity firms, mutual funds, hedge funds, VC, corporate and corporate VC investors.

Source: The Pulse of Fintech, 2015 in Review, Global Analysis of Fintech Venture Funding, KPMG International and CB Insights (data provided by CB Insights) March 9th, 2016.

©2016 KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. Member firms of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International. KPMG International provides no client services. No member firm has any authority to obligate or bind KPMG International or any other member firm vis-à-vis third parties, nor does KPMG International have any such authority to obligate or bind any member firm. All rights reserved.

#FINTECH

KPMG

11

Εικόνα 12. Το αποτύπωμα του FinTech (2015)

Ο κλάδος του FinTech αναφέρεται κατά το ήμισυ σχεδόν σε εταιρείες πληρωμών και συναλλαγών, αλλά μία υποκατηγορία του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού συστήματος που εμφανίζει άνθηση αντίστοιχων τεχνολογικών εταιρειών είναι οι ασφαλίσεις. Μία InsurTech εταιρεία που προέρχεται από την Ελλάδα είναι η [OSEVEN](#). Η iOS και Android εφαρμογή της, χρησιμοποιώντας τους αισθητήρες των σύγχρονων κινητών τηλεφώνων και αξιοποιώντας ιδιόκτητους αλγορίθμους και μηχανική μάθηση, καταγράφει δεδομένα για την οδηγική συμπεριφορά των χρηστών της (απότομες επιταχύνσεις και επιβραδύνσεις, παραβίαση των ορίων ταχύτητας, απόσπαση του οδηγού λόγω χρήσης του κινητού). Έτσι υπολογίζεται ένα σκορ για τον χρήστη, το οποίο συγκρίνεται με το σκορ του καλύτερου και του μέσου οδηγού. Χρηστικές συμβουλές που εμφανίζονται στην εφαρμογή βοηθούν τον οδηγό να γίνει περισσότερο ασφαλής. Η καινοτομία της εταιρείας αναγνωρίστηκε από τα European FinTech Awards 2016, καθώς συμπεριελήφθη στις 25 καλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου στην Ευρώπη.

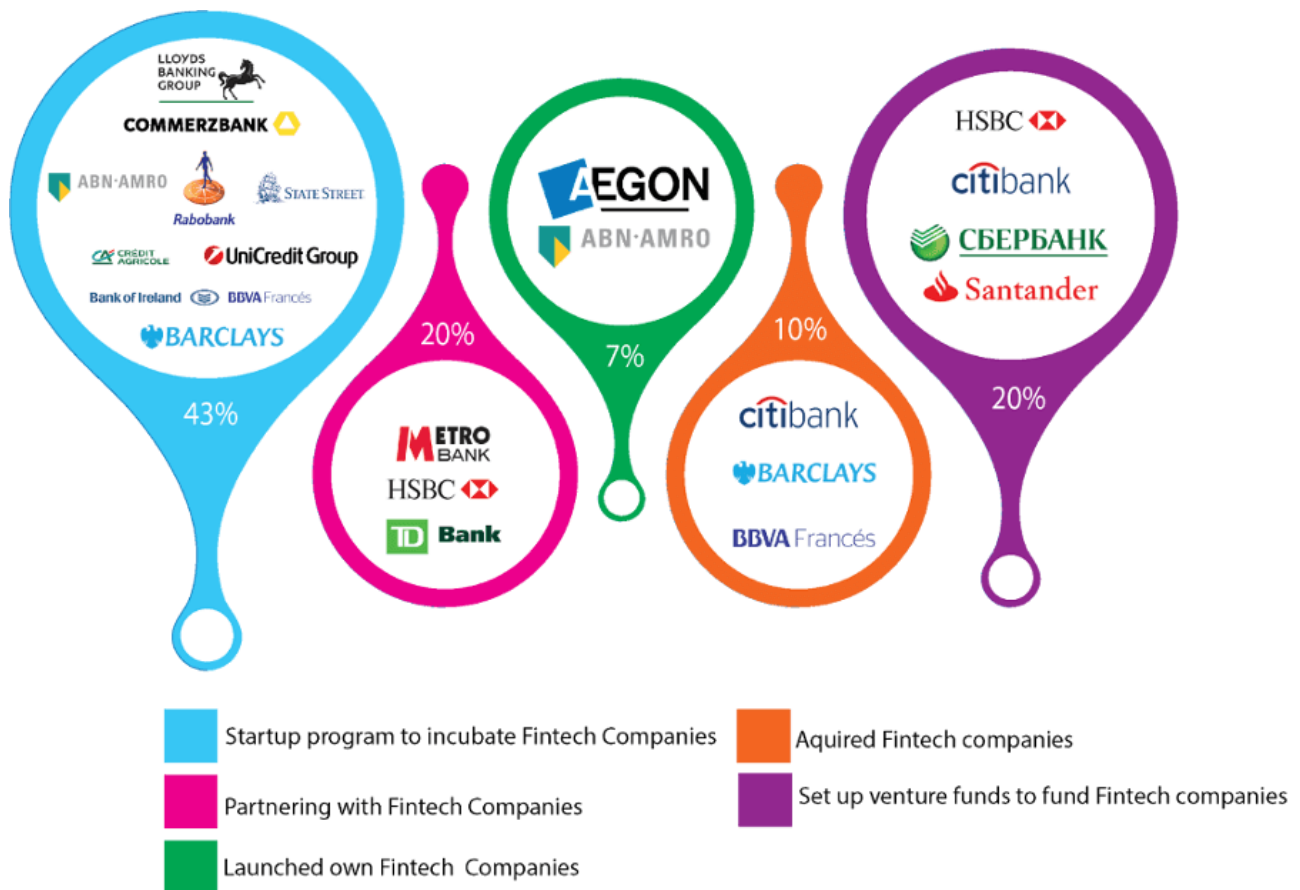
Σε παγκόσμιο επίπεδο έχουμε δει εταιρείες όπως η Square, η TransferWise, η Gusto, η NUMBER26 ή η Holvi να αλλάζουν τον χρηματοπιστωτικό κλάδο με τις υπηρεσίες που έχουν εισαγάγει. Στην Ελλάδα, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η συγκεκριμένη αγορά ακόμη δεν έχει δημιουργηθεί. Ωστόσο, το παράδειγμα ανάπτυξης της Viva και η διάθεση υποστήριξης των παραδοσιακών τραπεζών καλλιεργούν προσδοκίες για ίδρυση νέων ανεξάρτητων FinTech υπηρεσιών στο μέλλον. Μένει να αποδειχθεί κατά πόσο αυτό θα πραγματοποιηθεί ή απλώς έχουμε ανακαλύψει ακόμη ένα «buzzword».

3.3. Η καινοτομία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα εν γένει

Το FinTech μπορεί να επηρεάσει διαφορετικούς τομείς ευθύνης των κεντρικών τραπεζών με δύο βασικούς τρόπους: με την αλ-λαγή της ζήτησης χρήματος και με την αλλαγή της βιομηχανικής οργάνωσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Και οι δύο θα μπορούσαν να επηρεάσουν άμεσα τη διεξαγωγή της νομισματικής πολιτικής, τη ζήτηση συναλλάγματος, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την ανάγκη δανειστή ως πιο εύκολη λύση. Το FinTech θα μπορούσε επίσης να έχει ευρύτερες επιπτώσεις στην απασχόληση και την παραγωγικότητα ως μέρος της ψηφιοποίησης της οικονομίας. Αυτό με τη σειρά του θα μπορούσε να επηρεάσει τις λειτουργίες αντίδρασης της κεντρικής τράπεζας.

Η σημαντικότερη ευθύνη μιας κεντρικής τράπεζας είναι η άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Ωστόσο, το ηλεκτρονικό χρήμα δεν είναι νέο. Απλώς έχει ανανεωθεί το ενδιαφέρον μετά την εισαγωγή του Bitcoin το 2008. Επιπλέον, οι κεντρικές τράπεζες θα μπορούσαν να συνεχίσουν να ασκούν τη νομισματική πολιτική εφόσον έχουν έλεγχο βραχυπρόθεσμα το επιτόκιο. Ένας δεύτερος παραδοσιακός το-μέας ευθύνης από πολλές κεντρικές τράπεζες είναι ο σχεδιασμός και η διανομή του νομίσματος. Αν και αυτό δεν είναι απαραίτητο για τη διεξαγωγή της νομισματικής πολιτικής, οι κεντρικές τράπεζες σε όλο τον κόσμο κατασκευάζουν και διανέμουν χαρτονομίσματα. Το Fintech θα μπορούσε να επηρεάσει αυτή τη λειτουργία στις κεντρικές τράπεζες εάν υπάρχει ευρεία υποκατάσταση μακριά από τραπεζογραμμάτια για λιανικές συναλλαγές.

Η τεχνολογική καινοτομία οδήγησε στην εμφάνιση νέων ειδών χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων, όπως τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία (crypto-assets). Τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία και η τεχνολογία blockchain στην οποία βασίζονται υπόσχονται πολλά για τις χρηματοπιστωτικές αγορές και υποδομές. Η χρήση τους, όμως, ενέχει και κινδύνους, όπως προκύπτει από την έντονη μεταβλητότητα των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, τα φαινόμενα απάτης και τις λειτουργικές αδυναμίες και τις ευπάθειες των ανταλλακτηρίων κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων. Σε επίπεδο ΕΕ έχουν ήδη ληφθεί μέτρα για την αντιμετώπιση κάποιων συγκεκριμένων κινδύνων. Η απειλή που ενέχουν και η τρωτότητα που εμφανίζουν τα εικονικά νομίσματα έναντι της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας χαρακτηρίστηκαν σημαντικές έως πολύ σημαντικές στην έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγονται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τον Δεκέμβριο του 2017 οι Ευρωπαίοι νομοθέτες συμφώνησαν να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ώστε να καλύπτει τα ανταλλακτήρια εικονικών νομισμάτων και τους παρόχους υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESA) εξέδωσαν προειδοποιήσεις σχετικά με το κερδοσκοπικό περιβάλλον των αγορών των εικονικών νομισμάτων και με άλλους κινδύνους που σχετίζονται με τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία. Όλες οι προειδοποιήσεις συντείνουν στο γεγονός ότι η επένδυση σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία είναι υψηλού κινδύνου και ότι οι επενδυτές ενδέχεται να υποστούν σημαντικές ζημιές λόγω της μεταβλητότητάς τους, αλλά και λόγω της έλλειψης διαφάνειας και ακεραιότητας στην αγορά, καθώς και των λειτουργικών αδυναμιών και των ευπαθειών των υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και των τρόπων διαπραγμάτευσής τους.

Εικόνα 13. Το νέο και υπό διαμόρφωση οικονομικό μοντέλο

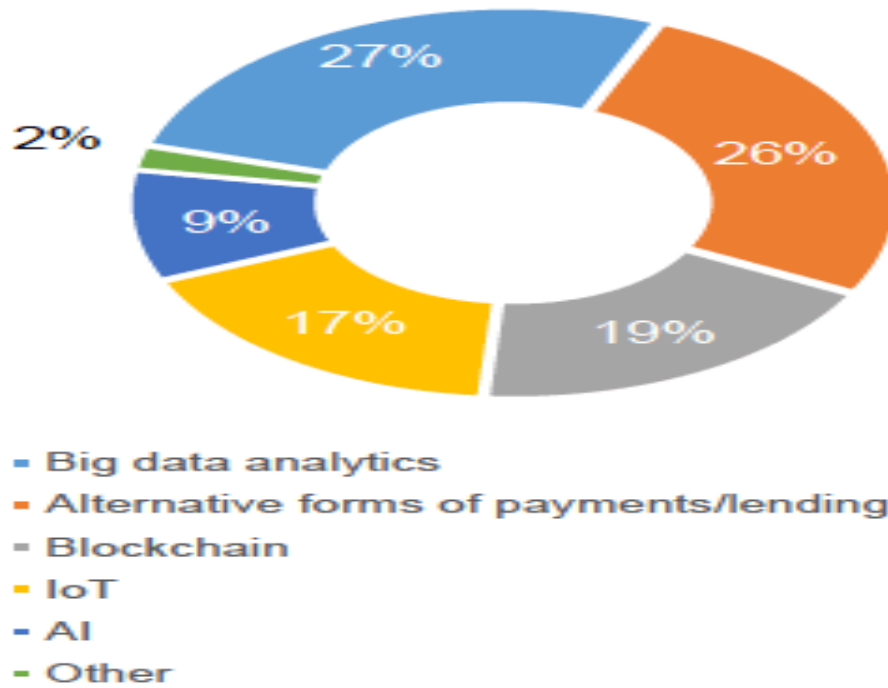
Στις αλλαγές που επιφέρει το νέο μοντέλο ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού τομέα, περιλαμβάνεται:

- Το κόστος εμπορευματοποίησης: Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λόγω της αυξανόμενης πίεσης για μείωση κόστους, υιοθετούν νέες τεχνολογίες και συνεργάζονται με νεο-εισερχόμενες εταιρίες, ώστε να εμπορευματοποιήσουν (μειώσουν) τους παράγοντες κόστους που δεν παρέχουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να διαφοροποιηθούν στην αγορά.
- Η ανακατανομή κερδών: Η τεχνολογία θα επιτρέψει πιθανώς σε οργανισμούς να παρακάμψουν τις παραδοσιακές αλυσίδες αξίας, ανακατανέμοντας έτσι τα κέρδη τους.

- Η αξία της εμπειρίας του πελάτη: Η δύναμη μεταφέρεται στους διανομείς προϊόντων που αξιοποιούν τη σχέση με τον πελάτη και τον έλεγχο της εμπειρίας του και ασκούν πίεση στους κατασκευαστές προϊόντων.
- Δημιουργία εσόδων μέσω των δεδομένων: Τα δεδομένα θα γίνουν όλο και πιο σημαντικά για τις τράπεζες και οι στατικές βάσεις δεδομένων θα πρέπει να εμπλουτιστούν από ροές δεδομένων από πολλαπλές πηγές που συνδυάζονται και χρησιμοποιούνται σε πραγματικό χρόνο.
- Διαχείριση εργατικού δυναμικού: Καθώς η ικανότητα των μηχανών να αναπαράγουν και να προσομοιώνουν τις συμπεριφορές των ανθρώπων συνεχίζει να εξελίσσεται, μέσω της τεχνητής νοημοσύνης, οι τράπεζες θα πρέπει να διαχειριστούν το ανθρώπινο δυναμικό και τις “μηχανές” ως ένα ενιαίο σύνολο δεξιοτήτων.

Η τεχνολογία Blockchain προσφέρει την ευκαιρία να προσθέσει διαφάνεια και εμπιστοσύνη στους αγωγούς των δωρεών, δημιουργώντας έναν έλεγχο σε κάθε συναλλαγή, ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι απολαμβάνουν τις δωρεές, ακόμη και αν δεν έχουν τραπεζικούς λογαριασμούς. Ο συνδυασμός τεχνολογίας blockchain με πολυεπίπεδη επιχειρησιακή λογική διασφαλίζει περαιτέρω την επιβεβαίωση, τις πληρωμές και άλλα γεγονότα που μπορούν να συνδεθούν με ισχυρές αποδείξεις ότι επιτεύχθηκαν οι επιθυμητοί στόχοι. Η τεχνολογία αυτή που εκτελεί αυτόματα προσφέρει επίσης την ευκαιρία αυτοματοποίησης μεγάλο μέρος της διοίκησης που υποστηρίζει τη διαχείριση των υπερπόντιων ενισχύσεων δωρεές, συμπεριλαμβανομένης της δια-νομής σε πολλούς προμηθευτές και άτομα, και τη διαχείριση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Μια τεχνολογική πλατφόρμα blockchain και η αυτόματη εκτέλεση συμβάσεων, υποστηρίζει παραδοσιακούς παράγοντες του κύκλου ζωής της βοήθειας μειώνοντας τα προβλήματα της διοίκησης και αυξάνοντας τη διαφάνεια. Προβλέπεται ότι αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μειωμένες προκλήσεις που σχετίζονται με τις εκστρατείες βοήθειας, έτσι ώστε οι διαρροές, τα γενικά έξοδα και τα σημεία συμφόρησης που παρουσιάζονται από τη γραφειοκρατία και την έλλειψη εμπιστοσύνης που είναι χαρακτηριστικό να βοηθούν τις εκστρατείες στις πιο δύσκολες οικονομίες, μπορεί να ξεπεραστεί.

Which innovation will have the greatest impact on the financial services space in the next 3-5 years?

Εικόνα 14. Το ερώτημα

Το σύστημα μπορεί να συλλάβει προκαθορισμένους αποδέκτες βοήθειας, όπως φάρμακα οι προμηθευτές, τα άτομα που χρειάζονται υποστήριξη και οι τοπικοί εργαζόμενοι, παρέχουν πλήρη τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών αλληλεπιδράσεων και τα κριτήρια επικύρωσης της ροής αξίας από το τέλος μέχρι το τέλος, μαζί με ένα σύστημα διαχείρισης φήμης που αξιολογεί την ποιότητα των επιδόσεων.

Το σύστημα μέτρησης και φήμης βασίζεται σε κριτήρια σχετικά με τη συγκεκριμένη κατάσταση των ενισχύσεων, σε συνδυασμό με όπως τα βιομετρικά στοιχεία που μπορούν να διαχειριστούν εκτός των παραδοσιακών, ενώ παρέχει την πλήρη ιχνηλασιμότητα των συναλλαγών μέσω τεχνολογίας blockchain.

Κεφάλαιο 4 : Συμπεράσματα

Στην πλειοψηφία τους, οι FinTech χρήστες είναι έντονα ενεργοί στο διαδίκτυο. Σύμφωνα με έρευνα της Ernst & Young, ένας στους τρεις ενεργούς χρήστες του διαδικτύου (ποσοστό 33%) αποτέλεσε και χρήστη FinTech υπηρεσιών. Το υψηλότερο ποσοστό διείσδυσης στους ενεργούς χρήστες του διαδικτύου παρατηρήθηκε στην Κίνα (αναδυόμενη αγορά), ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο (ανεπτυγμένη αγορά) είχε τη μεγαλύτερη διείσδυση μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών. Ο βαθμός χρήσης των FinTech αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια λαμβάνοντας υπόψη τα μεγέθη σε προηγούμενες έρευνες (διπλασιασμός της χρήσης μεταξύ 2016-2017), καθώς και την εξοικείωση που παρουσιάζουν οι χρήστες σε παρεμφερή τεχνολογικά συστήματα, όπως είναι τα συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών, η χρήση των smartphones, κ.ο.κ.

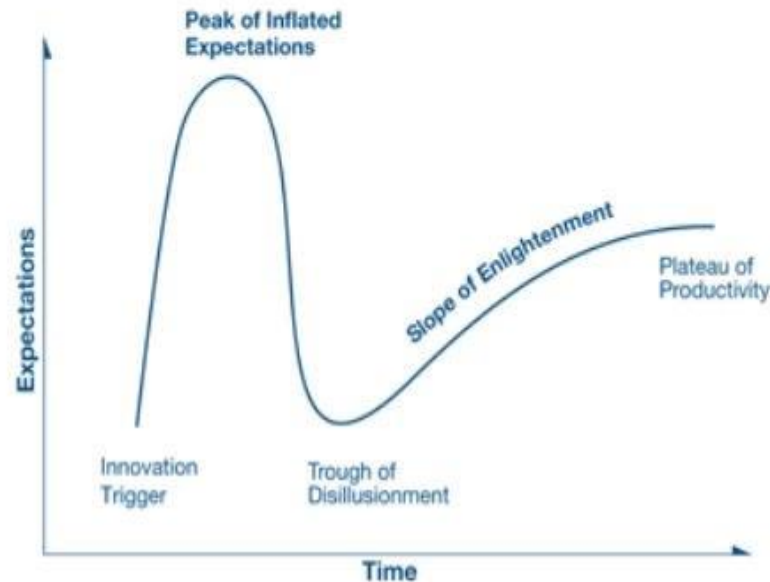
Στις πιο δραστήριες περιοχές του FinTech πληρωμών και δανεισμού, οι κυρίαρχοι παράγοντες της αγοράς συνέχισαν να εμφανίζονται τους πρώτους 6 μήνες του 2018, προσελκύοντας μεγαλύτερα μεγέθη συναλλαγών. Έπειτα ένα ευρύτερο φάσμα που δημιουργείται από εταιρείες που επικεντρώθηκαν σε νέους τομείς της καινοτομίας Fintech, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και οι αναλύσεις δεδομένων που προσέλκυσαν την προσοχή FinTech επενδυτών.

Τα ζητήματα κανονιστικών ρυθμίσεων αποτελούν ένα θεματικό θέμα για τα εταιρικά και άλλα FinTech επενδυτές μέχρι στιγμής φέτος, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και του κανονισμού γενικής προστασίας δεδομένων.

Η δημοτικότητα του FinTech σε όλα τα στάδια μιλά για τα βασικά χαρακτηριστικά της: σαφώς καθορισμένες ευκαιρίες στην αγορά στα μεγάλα τμήματα της, μακροχρόνια αναπτυσσόμενες κύκλους καινοτομίας και σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης μέσα στα καλύτερα αναπτυγμένα τμήματα.

The hype cycle

The hype cycle was formulated by Gartner, an IT consultancy. It represents the maturity and adoption of technologies and applications.

Innovation trigger: A potential technology breakthrough kicks off. Early proof-of-concept stories and media interest trigger significant publicity. Often no usable products exist and commercial viability is unproven.

Peak of inflated expectations: Early publicity produces a number of success stories — often accompanied by scores of failures. Some companies take action; many do not.

Trough of disillusionment: Interest wanes as experiments and implementations fail to deliver. Producers of the technology shake out or fail. Investments continue only if the surviving providers improve their products to the satisfaction of early adopters.

Slope of enlightenment: More instances of how the technology can benefit the enterprise start to crystallise and become more widely understood. Second- and third-generation products appear from technology providers. More enterprises fund pilots; conservative companies remain cautious.

Plateau of productivity: Mainstream adoption starts to take off. Criteria for assessing provider viability are more clearly defined. The technology's broad market applicability and relevance are clearly paying off.

Source: Gartner, retrieved 31 May 2017, www.gartner.com/technology/research/methodologies/hype-cycle.jsp.

Εικόνα 15. Ο κύκλος των αναδυόμενων τεχνολογιών

Η τεχνολογία FinTech αποτελεί τομέα προτεραιότητας και σε διεθνές επίπεδο, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο της G-20. Η Επιτροπή συμμετέχει σε συζητήσεις για τη χάραξη πολιτικής στο πλαίσιο του συμβουλίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και άλλων διεθνών φόρα. Ο αριθμός των χωρών όπου αναπτύσσονται ρυθμιστικά και κανονιστικά πλαίσια για συγκεκριμένες μορφές καινοτομίας στο πεδίο της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας αυξάνεται διαρκώς. Εκτός Ευρώπης, οι ρυθμιστικές αρχές επικεντρώνουν την προσοχή τους κυρίως στα μέσα και τις υπηρεσίες πληρωμών, καθώς και σε εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης, όπως η συμμετοχική χρηματοδότηση και τα δάνεια μεταξύ ιδιωτών. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης της συνεργασίας τους με σχεδιαστές τεχνολογίας FinTech, οι εποπτικές αρχές διαφόρων χωρών (π.χ. της Αυστραλίας, του Καναδά, των Ηνωμένων Πολιτειών, του Χονγκ Κονγκ, της Σιγκαπούρης και της Ιαπωνίας) έχουν δημιουργήσει κόμβους χρηματοοικονομικής τεχνολογίας. Διάφορες αρχές έχουν αναπτύξει επίσης πειραματικά πλαίσια για καινοτόμες επιχειρήσεις που ονομάζονται «προστατευμένα κανονιστικά περιβάλλοντα» (π.χ. Αυστραλία, Χονγκ Κονγκ, Σιγκαπούρη και Καναδάς).

Δεδομένου ότι περίπου δύο δισεκατομμύρια άνθρωποι στις αναδυόμενες αγορές δεν έχουν πρόσβαση στο χρηματιστήριο, η παροχή ψηφιακών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αφορά τόσο τη δημιουργία αγορών για αυτούς τους μελλοντικούς πελάτες όσο και την αλλαγή των σημερινών σχέσεων μεταξύ τραπεζών και πελατών. Σύμφωνα με την Συμβουλευτική Ομάδα για τη Βοήθεια των Φτωχών (CGAP), έχουν σημαντικές δυνατότητες να προσφέρουν μια ποικιλία προσιτών, εύχρηστων και ασφαλών τραπεζικών υπηρεσιών σε φτωχούς ανθρώπους στις αναπτυσσόμενες χώρες. Στις αναδυόμενες αγορές, οι υπηρεσίες αυτές που συμβάλλουν στην παραγωγικότητα του ιδιωτικού τομέα.

Όσον αφορά τις μελλοντικές εξελίξεις, είναι πιθανό τα εικονικά νομίσματα και οι πάροχοι με βάση το FinTech, ιδίως όταν θα αποκτήσουν άμεση συμμετοχή στα συστήματα πληρωμών των κεντρικών τραπεζών, θα μπορούσαν να αρχίσουν να εκτοπίζουν τις παραδοσιακές υπηρεσίες και συστήματα πληρωμών με βάση την τράπεζα.

Μια τέτοια διαφοροποίηση θα μπορούσε να είναι θετική για τη σταθερότητα. Αφού όλο το υφιστάμενο κλιμακωτό και εξαιρετικά συγκεντρωμένο σύστημα δημιούργησε ένα ενιαίο σημείο κινδύνων αποτυχίας. Ταυτόχρονα, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να παρακολουθούν τις αλλαγές αυτές για νέες συγκεντρώσεις.

Το 2016 η συχνότητα επιθέσεων στον κυβερνοχώρο με στόχο τον χρηματοπιστωτικό τομέα ήταν κατά 65 % μεγαλύτερη συγκριτικά με κάθε άλλον τομέα. Οι επιθέσεις είχαν ως αποτέλεσμα την παραβίαση 200 εκατομμυρίων και πλέον αρχείων, αύξηση 937 % σε σχέση με το 2015, έτος κατά το οποίο είχαν παραβιαστεί λίγο λιγότερα από 20 εκατομμύρια αρχεία (IBM «Security trends in the financial services sector» (Τάσεις στο πεδίο ασφάλειας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών), Απρίλιος 2017).

Οι αλλαγές στις πληρωμές και τις σχέσεις με τους πελάτες ενδέχεται να έχουν περισσότερες θεμελιώδεις επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική σταθερότητα (Deutsche Bank, 2016).

Καθώς τα smartphone γίνεται ο κύριος τρόπος συναλλαγής, ένα μεγάλο τμήμα της οικονομίας θα γίνει ψηφιοποιημένο, δημιουργώντας μια τεράστια ευκαιρία νέας οικονομίας όπου οι υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται σε πραγματικό χρόνο.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, οι πελάτες θα επιδιώκουν την απλούστευση των προσφορών και τη διαφάνεια στην τιμολόγηση, με νέες αναδυόμενες υπηρεσίες. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο ψηφιοποίησης, η υπερσύνδεση θα δημιουργεί κόμβους σύγκλισης μεταξύ ξεχωριστών βιομηχανιών.

Οι παραδοσιακοί θεσμοί, είτε πρόκειται για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες είτε για άλλους σκοπούς, θα πρέπει να αρχίσουν να αξιολογούν τη συνεργασία με πολλές τεχνολογίες καινοτομίες που διαταράσσουν τις διάφορες κατακόρυφες βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένων των νέων τηλεπικοινωνιών, των μέσων μαζικής ενημέρωσης και λιανικής πώλησης (ΕΥ, 2018).

Το FinTech μπορεί να βοηθήσει την αιεφόρο ανάπτυξη και υπάρχει μεγάλος αριθμός δυνατοτήτων που χρησιμοποιούν τη διανεμημένη τεχνολογία (blockchain), τις έξυπνες συμβάσεις και τα κρυπτονομίσματα για την εξάλειψη της διαφθοράς και της αναποτελεσματικότητας.

Ορισμένες από αυτές τις λύσεις βρίσκονται ήδη στα αρχικά στάδια της παραγωγής, με πιλοτικές μεθόδους, οι νέες επιχειρήσεις αναδύονται καθώς προκύπτουν οι ευκαιρίες. Τεκμηρίωση της ανανεώσιμης ενέργειας είναι ίσως η πιο ώριμη, με τις κοινότητες να είναι σε θέση να υποστηρίξουν την ανάπτυξη εγκαταστάσεων πράσινης ενέργειας με τη διαχείριση ενέργειας, ενώ η τεχνολογία blockchain, σε συνδυασμό με τη χρήση βιομετρικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον ΟΗΕ για την παρακολούθηση της διανομής βοήθειας. Μαζί με άλλους παρόχους τεχνολογίας, έχουν συνεργαστεί με εμπορικές οργανώσεις και διάφορες μη κυβερνητικές ομάδες που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη πιλοτικών λύσεων.

Έτσι, ενώ η τεχνολογία αναδύεται, και οι περιπτώσεις χρήσης είναι σε στάδιο ωρίμανσης, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και επενδυτές συμμετέχουν ήδη σε αυτά τα σενάρια.

Η πράσινη διαδικασία καινοτομίας του FinTech αρχίζει με μια περίοδο έναρξης που αποτελείται από μια περίοδο κύησης κατά την οποία πραγματοποιούνται οι βασικές ιδέες καινοτομίας και τα συναφή κριτήρια αποτελεσμάτων, τα μέλη της ομάδας καινοτομίας αποκτούν νέες γνώσεις, νέες κοινωνικές σχέσεις και οι περισσότερες πτυχές της εξωτερικής Το περιβάλλον παραμένει σταθερό. Η υπάρχουσα γνώση και οι πτυχές στο εξωτερικό περιβάλλον που παραμένουν σταθερές φαίνεται να επηρεάζουν την εμφάνιση ιδεών και συναφών κριτηρίων έκβασης. Η περίοδος κύησης τελειώνει με ένα σοκ του οποίου τα χαρακτηριστικά διαφέρουν μεταξύ των διαφόρων διαδικασιών καινοτομίας (Ranchber S.,2018).

Το FinTech μπορεί να υποστηρίξει πολλούς στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και μπορεί να δείξει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να δημιουργηθούν χρησιμοποιώντας αυτές τις τεχνολογίες. Οι λύσεις FinTech θα κυριαρχήσουν στο πώς λειτουργούν οι κεφαλαιαγορές και οι οικονομίες της αγοράς στα επόμενα μερικά χρόνια. Οι λύσεις FinTech, και ιδιαίτερα εκείνες που βασίζονται σε blockchain, μπορούν να βοηθήσουν να επιταχύνει την εφαρμογή της αειφόρος ανάπτυξη και τους στόχους του ΟΗΕ. Χρειάζονται δημιουργικές προσεγγίσεις επενδύσεων συμπεριλαμβανομένων εναλλακτικών προσεγγίσεων για επενδυτικά προϊόντα, crowdfunding, πλατφόρμες. Η τεχνολογία εξελίσσεται και οι εναλλακτικές οικονομικές λύσεις έχουν στη στήριξη της βιωσιμότητας για τις ανεπτυγμένες όσο και για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, και μπορούν όλοι επωφελούνται από αυτές τις λύσεις.

Όσον αφορά τις τράπεζες, το FinTech για τις επιχειρήσεις θα δίνει κίνητρα είτε να βρουν νέες καινοτομίες είτε να εκμεταλλευτούν την παραδοσιακή οικονομία του φάσματος των τραπεζών, καθιστώντας τις ρυθμιζόμενες οντότητες. Οι τράπεζες, από την άλλη πλευρά, είτε θα αποκτήσουν ή θα υιοθετήσουν τις καινοτομίες FinTech, αλλά μπορεί να παρεμποδιστούν από την τρέχουσα επιχειρηματική τους δραστηριότητα των εταιριών FinTech.

Τέλος, το FinTech μπορεί να επιφέρει περισσότερες αλλαγές δημιουργώντας νέα χρηματοοικονομικά εφαρμογές διαμεσολάβησης παρά με την αλλαγή των σημερινών εφαρμογών (Aaron, Rivadeneyra and Sohal, 2017).

Παρόλα τα προβλήματα του κλάδου, τα ελληνικά τραπεζικά στελέχη αναγνωρίζουν τη σημασία και τις προκλήσεις που επιφέρουν οι FinTech και διατίθενται να εξετάσουν τόσο τις προοπτικές συνεργασίας με καινοτόμες FinTech όσο και τους τρόπους ενσωμάτωσης υπηρεσιών FinTech στις δραστηριότητες της τράπεζας. Επίσης, αρωγό στην ανάπτυξη των FinTech στην Ελλάδα αποτελούν οι εξελίξεις στην υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τραπεζικής (αύξηση των internet active χρηστών στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες των τραπεζών κατά 250% μεταξύ 2013-2016 και τριπλασιασμός της χρήσης του mobile banking στα επίπεδα του 1 εκ. χρηστών το 2017) και των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών (σημαντική αύξηση της χρήσης των πιστωτικών καρτών σε επίπεδα που αγγίζουν το 40% στην αξία συναλλαγών και το 93% στον αριθμό συναλλαγών μεταξύ 2016-2017) οι οποίες καταδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες FinTech έχουν μια κρίσιμη μάζα από early adopters. Ταυτόχρονα, η δυσλειτουργία του τραπεζικού συστήματος δημιουργεί προβλήματα στη χρηματοδότηση των ελληνικών επιχειρήσεων με τα ποσοστά απόρριψης των αιτήσεων για δάνεια μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τις τράπεζες και έλλειψης πρόσβασης σε χρηματοδότηση να είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη σύμφωνα με έρευνες σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τέλος, η χώρα διαθέτει υψηλών δεξιοτήτων ανθρώπινο δυναμικό το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί σε δραστηριότητες FinTech ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό απόθεμα προσωπικού από τις εθελούσιες αποχωρήσεις στις τράπεζες.

Σχετικά με τη επίδραση στην εθνική οικονομία, η βιβλιογραφία τεκμηριώνει τη θετική συνεισφορά των FinTech στην οικονομική ανάπτυξη μέσω της αύξησης στη διείσδυση των ηλεκτρονικών πληρωμών και τη βελτίωση στη ρευστότητα των επιχειρήσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Moody's σε έρευνα του 2016 για την επίδραση των ηλεκτρονικών πληρωμών εκτίμησε ότι η αυξημένη διείσδυσης των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών στις χώρες της ΕΕ οδήγησε σε μέση ετήσια αύξηση του ΑΕΠ στα επίπεδα του 0,1%. Η εφαρμογή ενός στατιστικού μοντέλου που συσχετίζει την ανάπτυξη 28 οικονομιών στην ΕΕ με την αξία συναλλαγών μέσω FinTech και ένα πλέγμα λοιπών μεταβλητών που σχετίζονται με την ανάπτυξη μιας οικονομίας (π.χ. επίπεδο ανεργίας, διαθέσιμο εισόδημα, ακαθάριστες εγχώριες επενδύσεις κ.ο.κ.) εκτίμησε ότι η ανάπτυξη του κλάδου των FinTech μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του ΑΕΠ έως και 0,6% σε περίπτωση που η αξία συναλλαγών μέσω FinTech υπηρεσιών (σε B2C και B2B επίπεδο) προσεγγίσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και έως 1,8% σε περίπτωση που η Ελλάδα εξελιχθεί σε ένα FinTech περιφερειακό πόλο καινοτομίας στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Ταυτόχρονα, από τη δραστηριοποίηση FinTech επιχειρήσεων του εξωτερικού στην Ελλάδα και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων ο κλάδος αναμένεται να συνεισφέρει από 0,1% (συντηρητικό σενάριο) έως και 0,5%

(φιλόδοξο σενάριο) στο ΑΕΠ της χώρας αυξάνοντας το δείκτη άμεσων ξένων επενδύσεων ως προς το ΑΕΠ κατά 0,27% και 1,36% αντίστοιχα.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

Γλύκας Μ., Ξηρογιάννης Γ., Σταικούρας Χ., (2006), Οργάνωση και Διοίκηση Χρηματοοικονομικών Ιδρυμάτων, Αθήνα: Παπαζήση.

Δημητράκος Π., «Κρυπτονόμισμα : Ένα αναδυόμενο εργαλείο οικονομικής ελευθερίας» American College of Greece

https://www.acg.edu/ckeditor_assets/attachments/2063/kriptonomismata.pdf

Κιόχος Π., Παπανικολάου Γ., (2011), Χρήμα-Πίστη-Τράπεζες, Αθήνα: Κιόχου.

Πεντότης Χ., Σαπουντζόγλου Γ., (2009), Τραπεζική Οικονομική, Αθήνα: Μπένου.

Ξένη Βιβλιογραφία

Aaron M., Rivadeneyra F. and Sohal S., (2017), «*Fintech: Is This Time Different? A Framework for Assessing Risks and Opportunities for Central Bank*», Bank of Canada
<https://www.bankofcanada.ca/2017/07/staff-discussion-paper-2017-10/>

Blakstad S. Allen R., (2018), « *Fintech Revolution*» Business Insider Intelligence, (2017), «Fintech could be bigger than ATMs, PayPal, and Bitcoin combined».
<https://www.businessinsider.com/Fintech-ecosystem-financial-technology-research-and-business-opportunities-2016-2>

Carney M., (2017), «*The Promise of Fintech – Something New Under the Sun?* », Bank of England
<https://www.bankofengland.co.uk/speech/2017/the-promise-of-fintech-something-new-under-the-sun>

Chishti S., Barberis J., (2016), « *The Fintech Book*», Wiley

Ciszewski B., (2016), «*The Future of Fintech: What Role Will the Startups Have in Financial Services?* » <https://www.netguru.co/blog/the-future-of-fintech>

Deloitte, (2016), «*Money of the Future*»

Deutsche Bank (2016), «*Fintech 2.0: Creating new opportunities through strategic alliance*»

<http://cib.db.com/insights-and> DFSA, Dubai Financial Service Authority, (2017), «*Testing Fintech innovations in the DIFC*»

http://dfsacomplinet.com/net_file_store/new_rulebooks/c/p/CP_112_TESTINGFINTECHINNOVATIONSINTHEIFC.pdf

EY, Ernst & Young, 2016, «*The future of Fintech and financial services*».

[https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet/\\$FILE/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet/$FILE/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet.pdf)

FPSB, Financial Planning Standards Board, (2016), «*Fintech and the Future of Financial Planning*»
https://www.fpsb.org/wp-content/uploads/2016/10/161005_rpt_FintechPaper_FINAL_REV.pdf

Harris J., (2016), «*The history of Fintech. Bankless Times*»
<http://www.banklesstimes.com/2016/06/27/the-history-of-Fintech/>

IFC International Finance Corporation, (2017), «How Fintech is Reaching the Poor in Africa and Asia: A Start-Up Perspective»
<https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/f745fd31-a9aa-4736-b0ba>

Kearns A., (2018), «Six Ways Fintech is Helping Small Business Owners Meet Cash Flow Challenges.»Medici. <https://gomedici.com/six-ways-Fintech-helping-small-business-owners-meet-cash-flow-challenges/>

KPMG, Klynveld Peat Marwick Goerdeler, (2018), «The Pulse of Fintech 2018»
<https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2018/07/pulse-of-Fintech-h1-2018.html>

Leong C., Tan B., Xiao X., Chian Tana F., Yuan Sun Y. (2017), «Nurturing a Fintech ecosystem: The case of a youth microloan startup in China », International Journal of Information Management
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0268401216308180>

Panetta F., (2018), «*Fintech and banking: today and tomorrow*» Bank of Italy
<https://www.bancaditalia.it/media/notizia/fabio-panetta-speaks-on-Fintech-and-banking-today-and-tomorrow/>

PwC, PricewaterhouseCoopers, (2016), «*Fintech: Redefining banking for customers*»
<https://www.pwc.in/publications/2016/Fintech-redefining-banking-for-customers.html>

Ranchber S., (2018) «*Stimulating Green FinTech Innovation for Sustainable Development: An Analysis of the Innovation Process*», Uppsala University
<https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1245505/FULLTEXT01.pdf>

Roland Berger Study, (2016), «*Fintech in Europe – Challenger and Partner*»
https://www.rolandberger.com/en/Publications/pub_Fintechs_in_europe.html

Schueffel P., (2016), «*Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech*» Journal of Innovation Management

<https://www.researchgate.net/publication/314437464> Taming the Beast A Scientific Definition of Fintech

WEF, World Economic Forum (2015), «*The Future of Fintech: A Paradigm Shift in Small Business Finance*»

[http://www3.weforum.org/docs/IP/2015/FS/GAC15 The Future of Fintech Paradigm Shift Small Business Finance report 2015.pdf](http://www3.weforum.org/docs/IP/2015/FS/GAC15%20The%20Future%20of%20Fintech%20Paradigm%20Shift%20Small%20Business%20Finance%20report%202015.pdf)

Zavolokina, Mateusz, Gerhard, (2016), «*Fintech – What's in a Name?* », University of Zurich

[https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/126806/1/Fintech Research Paper revised.pdf](https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/126806/1/Fintech%20Research%20Paper%20revised.pdf)

DFSA, Dubai Financial Service Authority, (2017), «*Testing Fintech innovations in the DIFC*»
http://dfsa.complinet.com/net_file_store/new_rulebooks/c/p/CP_112_TESTINGFINTECHINNOVATIONSINTHEDIFC.pdf

EY, Ernst & Young, 2016, «*The future of Fintech and financial services*».
[https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet/\\$FILE/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet/$FILE/EY-the-future-of-Fintech-and-financial-services-whats-the-next-big-bet.pdf)

FPSB, Financial Planning Standards Board, (2016), «*Fintech and the Future of Financial Planning*»
https://www.fpsb.org/wp-content/uploads/2016/10/161005_rpt_FintechPaper_FINAL_REV.pdf

Harris J., (2016), «*The history of Fintech. Bankless Times*»
<http://www.banklesstimes.com/2016/06/27/the-history-of-Fintech/>

IFC International Finance Corporation, (2017), «*How Fintech is Reaching the Poor in Africa and Asia: A Start-Up Perspective*»
<https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/f745fd31-a9aa-4736-b0ba-4ac2956f96dc/EmCompass+Note+34+DFS+and+Fintech+Mar+28+FINAL.pdf?MOD=AJPERES>

Kearns A., (2018), «*Six Ways Fintech is Helping Small Business Owners Meet Cash Flow Challenges*.»Medici. <https://gomedici.com/six-ways-Fintech-helping-small-business-owners-meet-cash-flow-challenges/>

KPMG, Klynveld Peat Marwick Goerdeler, (2018), «*The Pulse of Fintech 2018*»
<https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2018/07/pulse-of-Fintech-h1-2018.html>

Leong C., Tan B., Xiao X., Chian Tana F., Yuan Sun Y. (2017), «*Nurturing a Fintech ecosystem: The case of a youth microloan startup in China* », International Journal of Information Management
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0268401216308180>

Panetta F., (2018), «*Fintech and banking: today and tomorrow*» Bank of Italy
<https://www.bancaditalia.it/media/notizia/fabio-panetta-speaks-on-Fintech-and-banking-today-and-tomorrow/> 76

PwC, PricewaterhouseCoopers, (2016), «*Fintech: Redefining banking for customers*»
<https://www.pwc.in/publications/2016/Fintech-redefining-banking-for-customers.html>

Ranchber S., (2018) «*Stimulating Green FinTech Innovation for Sustainable Development: An Analysis of the Innovation Process*», Uppsala University
<https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1245505/FULLTEXT01.pdf>

Roland Berger Study, (2016), «*Fintech in Europe – Challenger and Partner*»
https://www.rolandberger.com/en/Publications/pub_Fintechs_in_europe.html

Schueffel P., (2016), «*Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech*» Journal of Innovation Management https://www.researchgate.net/publication/314437464_Taming_the_Beast

WEF, World Economic Forum (2015), «*The Future of Fintech: A Paradigm Shift in Small Business Finance*»
http://www3.weforum.org/docs/IP/2015/FS/GAC15_The_Future_of_Fintech_Paradigm_Shift_Small_Business_Finance_report_2015.pdf

Zavolokina, Mateusz, Gerhard, (2016), «*Fintech – What’s in a Name?* », University of Zurich
https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/126806/1/Fintech_Research_Paper_revised.pdf

Διαδίκτυο :

<https://www.americanbanker.com/opinion/fintech-the-word->

<https://www.economistas.gr>

<https://www.insider.gr/tehnologia/trapezes>

FinTech

248 Companies
\$3.4B Funding

See the updated scan and more:
venturescanner.com/scans/financial-technology

Venture Scanner